

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Otuz dördüncü İnikat

8 . II . 1960 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	580:581	otomatik olarak müdahale edeceğine dair	
2. — Havale edilen evrak	581:582	Irak Hariciye Vekili tarafından verilen de-	
3. — Yoklama	582	meç hakkında ne düşünüldüğüne dair suali-	
4. — İkinci defa reye konulan madde-	582	ne Hariciye Vekili Fatin Rüstü Zorlu'nun	
ler		tahrirî cevabı (7/835)	596:597
1. — İnhisarlar Umum Müdürlüğü		2. — Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın,	
Mütedavil sermayesinin 750 milyon liraya		cip ithaline müsaade edilmesi sebebine dair	
çıkartılması hakkında Kanun (1/413)	582,589,	ir sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'	
	590,593,603:607	ın tahrirî cevabı (7/796)	597:598
2. — İnhisarlar Umum Müdürlüğüne		3. — Kars Mebusu Kemal Güven'in, Ka-	
yaptırılacak Tütün bakım ve işleme evleri		ğızman ve Tuzluca kazaları sağlık merkez-	
için gelecek senelere sâri taahhütlere giri-		leri inşaatının bir an evvel ikmali hususun-	
şilmesi hakkındaki 5113 sayılı Kanunun		da ne düşünüldüğüne dair sualine Nafia	
6476 sayılı Kanunla muaddel birinci mad-		Vekili Tevfik İleri'nin tahrirî cevabı	
desinin değiştirilmesine dair Kanun (1/473)	582,	(7/775)	598:599
	589,590,593,608:612	4. — Mardin Mebusu Mehmet Kâmil	
3. — 6309 sayılı Maden Kanununa ek		Boran'ın, Başvekâletin ve kendisine bağlı	
Kanun (1/340)	582,589,590,595,613:617	idare ve teşekküllerin Ankara'da kira ile	
5. — Müzakere edilen maddeler	583	işgal ettikleri binalara dair Başvekilden	
1. — Noter Kanununun 5928 sayılı		olan sualine Devlet Vekili İzzet Akçal'ın	
Kanunla muaddel 18 nci maddesinin tefsiri		tahrirî cevabı (7/755)	599:600
hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye		5. — Maraş Mebusu Hilmi Soydan'ın,	
Encümeni mazbatası (3/471)	583:589,589:590,	Maraş vilâyeti dâhilindeki bazı köprü ve	
	590:593,593:595,596	yolların ne zaman yapılacağına ve Afşin,	
6. — Sualler ve cevaplar	596	Elbistan ve Gökşun ovalarını sulamak için	
A — Tahrirî sualler ve cevapları	596	baraj yapılması hususunda bir plân mev-	
1. — Ankara Mebusu Bülent Ecevit'in,		çüdüldüğüne dair sualine Nafia	
Ürdün'e bir tecavüz vukuunda Türkiye'nin			

Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı
(7/776) 600:601

6. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Kırıkkale kazasına bağlı Deli-

ce nahiyesi yerine Çerikli'nin kaza haline ifrağı hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahriri cevabı (7/842) 601:602

1. — SABIK ZABIT HULASASI

5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun 40 ve 41 nci maddelerinin değiştirilmesine, 5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun bazı maddelerinin tadiline dair kanun tekliflerinin evvelce kurulmuş bulunan Muvakkat Encümene havalesine dair takrirler kabul olundu.

Ordu Mebusu Ferda Güley'in, Basın Kanununun tadilinden sonra kaç neşir yasağı kararının verildiğine dair (7/676) sayılı tahriri sualine verilecek cevap için bir ay daha mehil verilmesi hakkındaki Adliye Vekâleti tezkeresi okundu ve kabul edildi.

Van Mebusu Sait Erdiç'in, Bankalar ve Devlet müesseseleri memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3659 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair 4621 sayılı Kanunun muaddel 6 nci maddesinin değiştirilmesine ve 5079 ve 5705 sayılı kanunların meriyetten kaldırılmasına,

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair 4598 sayılı Kanunun muaddel 6 nci maddesinin değiştirilmesine ve 5049 sayılı Kanunla 5705 sayılı Kanunun meriyetten kaldırılmasına,

Devlet Demirvolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretleri hakkındaki 2847 sayılı Kanunun bazı maddelerinin tadiline dair 3173 sayılı Kanunla 4620 sayılı Kanunun muaddel 8 nci maddesinde değişiklik yapılması ve 5080 sayılı Kanunla 5705 sayılı kanunların meriyetten kaldırılmasına dair kanun tekliflerinin ruznameye alınması hakkındaki takrirleri müzakere ve reddedildi.

Ankara Mebusu Selim Soley'in, Ankara vilâyeti nahiyelerindeki PTT şubelerinin tam teşkilâtli olarak faaliyette bulunmaları hususunda ne düşünüldüğüne dair şifahi sualine Münakalât Vekili Şemi Ergin cevap verdi.

Adana Mebusu Melih Kemal Küçüktepepınar, müzakere esnasında sükûneti ihlâl ettiğinden kendisine Riyasetçe iki ihtar cezası verildi. Buna rağmen sükûneti bozmakta devam ettiğinden hakkında takbih cezasının verilmesi kabul olundu.

Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan, sükûneti ihlâl ettiğinden kendisine Riyasetçe iki ihtar cezası verildi.

Ankara Mebusu Selim Soley'in, Göçmenlere tevzi edilmek üzere yapılan Varlık Mahallesi evlerinin kiraya verilmesi sebebine dair şifahi sualine, İmar ve İskân Vekâleti Vekili Hayrettin Erkmen cevap verdi.

Bolu Mebusu Kadir Kocaeli, kürsüdeki hatibe müdahale etmek suretiyle müzakerenin selâmetini ihlâl ettiğinden kendisine Riyasetçe iki ihtar cezası verildi.

Adana Mebusu Suphi Baykam'm, ilâc fiyatlarının indirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne,

Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâletindeki müşahid kadroların doldurulması için ne gibi tedbirler alındığına dair Sihhat ve İctimai Muavenet Vekilinden olan şifahi suallerinin cevaplandırılması; ahâkâli vekil hazır bulunmadığından, başka İnikada bırakıldı.

Zonguldak Mebusu Mustafa Saraç'ın, yerleri değiştirilen kömür işletmesi işçileri hakkında Sarıveli Vekilinden olan şifahi suali, sual sahibi İnikada hazır bulunmadığından, tahriri suale inkılâbetti.

Niğde Mebusu Asım Eren'in, Bor kazasının Akçaviran köyünde bulunan tatlı suyun köy hizmetine verilmesi hususunda ne gibi teşebbüsler yapıldığına,

Gölköy bataklığının kurutulması için ne gibi işler yapıldığına dair şifahi suallerine Nafia Vekili Tevfik İleri ayrı ayrı cevap verdi.

Noter Kanununun 5928 sayılı Kanunla muad-
del 18 nci maddesinin tefsiri hakkındaki Adliye
Encümeni mazbatasının müzakeresi, alâkalı vekil hazır bulunmadığından, bir defaya mahsus olmak üzere tehir edildi.

İnhisarlar Umum Müdürlüğü mütedavil sermayesinin 750 milyon liraya çıkarılmasına,

İnhisarlar Umum Müdürlüğünce yaptırılacak tütün bakım ve işleme evleri için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkındaki 5113

sayılı Kanunun 6476 sayılı Kanunla muad-
del (birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun
lâyihaları ile,

6309 sayılı Maden Kanununa ek kanun lâyi-
hası açık oya sunuldu. Toplanılan reylerin tas-
nifi neticesinde mısabolduğu anlaşıldığından
bu kanun lâyhaları için ikinci defa reye mür-
caat olunacağı tebliğ olundu.

8.II.1960 Pazartesi günü saat 15 te toplanıl-
mak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili
Bursa Mebusu
Agâh Erozan

Kâtip
Bolu Mebusu
İhsan Gülez

Kâtip
Samsun Mebusu
Abdullah Keleşoğlu

SUALLER

Şifahi sualler

1. — Bursa Mebusu Hüseyin Bayrı'nın, zirai mücadelenin daha müessir olmasını sağlamak için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair, şifahi sual tahriri Ziraat Vekâletine gönderilmiştir. (6/485)

2. — Bursa Mebusu Hüseyin Bayrı'nın, Bursa Askerî Hastanesi inşaatının eksik kalan kısımlarının ne zaman tamamlanacağına dair, şifahi sual tahriri Millî Müdafaa Vekâletine gönderilmiştir. (6/486)

Tahrirî sualler

1. — Zonguldak Mebusu Mustafa Saraç'ın, yerleri değiştirilen kömür işletmesi işçileri hakkında tahrirî sual tahriri Sanayi Vekâletine gönderilmiştir. (7/863)

2. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Ankara'nın bazı semtlerindeki su sıkıntısının bertaraf edilmesi hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair tahrirî sual tahriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/864)

3. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun,

Beypazarı kazasına bağlı Gırbaşı nahiyesi yakınından geçen Kıymir çayı üzerinde yeniden inşa edilen tahta köprüye dair tahrirî sual tahriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (7/865)

4. — Adana Mebusu Mehmet Geçioğlu'nun, ilk, orta ve imam - hatip okullarında okutulan din dersleri programlarına dair tahrirî sual tahriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/866)

5. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın, Tokad'ın Artova ve Almus kazalarının elektrige kavuşturulması hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî suali Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/867)

6. — Ankara Mebusu Recep Dengin'in, Yeni Sabah Gazetesi sahip ve İdare Meclisi Reisine tecavüz edenlerin yakalanması için ne gibi tedbirler alındığına dair tahrirî sual tahriri Başve-
kâlete gönderilmiştir. (7/868)

7. — Niğde Mebusu Vedat Mengi'nin, Niğde Çimento Fabrikasına sonradan eklenen elektrik santrali ve tesislerine dair tahrirî sual tahriri Sanayi Vekâletine gönderilmiştir. (7/869)

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Teklifler

1. — Bursa Mebusu Hilâl Ülman ve Denizli Mebusu Ahmet Hamdi Sancar'ın, 5423 sayılı Esnaf Vergisi Kanununun kaldırılması ve 5421 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin tadili ve bâzı

maddelerine fıkralar ilâvesi hakkındaki 6582 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin tadili ve bu kanuna bâzı hükümler ilâvesine mütedair 6838 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 7 numaralı bendinin tadili hakkında kanun teklifi (2/418) (Maliye ve Bütçe encümenlerine)

2. — İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, 1108 sayılı Maaş Kanununa müzeyyel 1574 sayılı Kanunun 2 nci ve aynı kanunun 3969 sayılı

Kanunla muaddel 3 noü maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/419) (Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati 15,05

REİS — Reisvekili İlhan Sipahioglu

KÂTIPLER : Kemâl Özer (Kütahya), Hakkı Karmel (Kayseri)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapılacaktır, efendim. (Sakarya Mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Ekseriyetimiz vardır, celseyi açıyorum. Müzakereye başlıyoruz efendim.

KASIM GÜLEK (Adana) — Efendim, gündem dışı söz rica ediyorum. Mühim bir vakayı Meclisi Âliye arz edeceğim.

REİS — Vakayı lütfen söyleyin efendim.

KASIM GÜLEK (Adana) — Adana'da vatandaş muhafaza ile memur bulunan bir karakolda, bir vatandaşımız dayak yemiş bulunmaktadır. Adli tabip rapor vermiş. Bunu Meclisi Âliye arz edeceğim.

REİS — Bir karakolda cereyan etmiş olan hâdise burada bu şekilde görüşülemez efendim.

KASIM GÜLEK (Adana) — Reis Bey, böyle mühim bir vakayı Meclise arz etmek istiyen

Mebusa gündem dışı söz verilir. Bu mühim vakayı Meclisi Âliye arz etmek benim vazifem, söz vermek de sizin viedani vazifenizdir. Vermezseniz bu vazifenizi yapmamış olursunuz. Bu Meclise karşı hürmetsizliktir.

REİS — Hürmetsizliği zatiâliniz gösteriyorsunuz. Memlekette cereyan etmiş olan alelade bir adli hâdise hiçbir zaman Mecliste konuşmayı icabettirecek mahiyette telâkki edilemez. Riyaset sizin görüşünüzde değildir.

KASIM GÜLEK (Adana) — Memlekette karakolda bir vatandaşın dayak yemesi âdi bir hâdise değildir, beyefendi. Bunun Meclise arzı icabeder.

REİS — Kasım Bey, rica ederim, bunun mer'î vardır. Şikâyet mahalli vardır, kanun yollarına müracaat edebilirsiniz. Bunun Meclise arzı lâzımgelmez.

4. — İKİNCİ DEFA REYE KONULAN MADDELER

1. — *İnhisarlar Umum Müdürlüğü Mütedavil sermayesinin 750 milyon liraya çıkarılması hakkında Kanun (1/413)*

REİS — İnhisarlar Umum Müdürlüğü mütedavil sermayesinin 750 milyon liraya çıkarılması hakkındaki kanun lâyihası geçen İnikatta açık oya arz olunmuş, fakat nisap temin edilememiştir. Şimdi yeniden açık oyunza arz ediyorum.

2. — *İnhisarlar Umum Müdürlüğüne yaptırılacak Tütün bakım ve işleme evleri için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkındaki 5113 sayılı Kanununun 6476 sayılı Kanunla muaddel birinci maddesinin değiştirilmesine dair Kanun (1/473)*

REİS — İnhisarlar Umum Müdürlüğüne yaptırılacak tütün bakım ve işleme evleri için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkındaki 5113 sayılı Kanunun 6476 sayılı Kanunla muaddel birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası da geçen İnikatta nisap temin edilemediği için bu defa yeniden açık oyunza arz ediyorum.

3. — *6309 sayılı Maden Kanununa ek Kanun (1/340)*

REİS — 6309 sayılı Maden Kanununa ek kanun lâyihası da geçen İnikatta açık oyunza arz edilmiş fakat nisap temin edilememiştir. Bu defa yeniden açık oyunza arz ediyorum. Lütfen reylerinizi kullanınız.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Noter Kanununun 5928 sayılı Kanunla muaddel 18 nci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/471) (1)*

REİS — Mazbatayı okuyoruz.
(Mazbata okundu.)

REİS — Mazbata hakkında söz isteyen arkadaşların isimlerini sıra ile okuyorum.

Mahmut Goloğlu,
Mahmut Güçbilmez,
Kemal Sarıbrahimoğlu,
Asım Eren.

MAHMUT GOLOĞLU (Trabzon) — Efendim, bendeniz meselenin esasına girmeden evvel bir usuli meselenin halledilmesi lüzumuna kaani olarak bu husustaki düşüncelerimi Yüksek Heyetinize arz etmeyi uygun telâkki ettim. Çünkü bu mevzu üzerinde yaptığım incelemede şu kanaate vardım ki; lehinde ve aleyhinde birtakım hukuki mütalâalar demeyan edilebilecek olan bu mevzuun müzakeresinin sonunda Yüksek Heyetiniz bu mevzuun İhtisas Encümeninde kâfi derecede vuzuha vurdurulmamış olduğu neticesine varacaktır. Bunun için bendeniz meselenin, esasına geçmeden evvel usuli bir mâruzat ve bir teklifte bulunacağım.

Muhterem arkadaşlar, şimdi okunan rapordan da anlaşılacağı üzere mevzu şudur; 3456 sayılı Noter Kanununun 5928 sayılı Kanunla muaddel 18 nci maddesinin 5434 sayılı Kanuna yaptığı atfın hududu üzerindeki anlaşmazlığın halline mütedair tefsirdir. Görülüyor ki, orta yerde bir anlaşmazlık vardır, hudut tâyini üzerinde. Anlaşmazlık kim ile kim arasında? Adliye Vekâleti ile Maliye Vekâleti arasında. Fakat mesele yalnız Adliye Vekâleti kanalından gelmiş ve sadece Adliye Vekâletinin mütalâası üzerine ve sadece Noter Kanunu esas tutulmak suretiyle, Adliye Encümenine havale edilmiştir. Çünkü Noter Kanunu yalnız, o encümeden geçmiş olduğundan tefsiri de o encümeden geçer. Adliye Encümeninde de müzakere bir tarafın mütalâası üzerinde cereyan ettirilmiş ve varılan neticeyi muhtevi rapor Yüksek Huzurunuzda getirilmiştir. Halbuki; mademki Adliye Vekâleti mütalâası yanında bir de

Maliye Vekâletinin görüşü vardır. O halde Maliye Vekâletinin bu hukuki görüşünün de müzakere edilip tetkikten geçirilmesi ve ondan sonra raporun buraya gelmesi uygun olurdu.

Sonra, diğer bir nokta daha var. Her ne kadar mevzu Noter Kanunundan çıkmakta ise de, aynı zamanda Emekli Sandığı Kanununa atıf yapılmaktadır. O halde meseleyi bu zaviyeden de, mali hukuk bakımından da bir tetkikten geçirilmesi uygun olundu.

Arkadaşlar, demin de arz ettiğim gibi, bu mesele yalnız Noter Kanununa göre tetkik edildiği için yalnız Adliye Encümeninden geçmiş ve Maliye Encümeninden geçmemiştir.

Yine arz ettiğim gibi madem ki, Adliye Vekâletinin görüşü yanında ona tamamen zıt olan Maliye Vekâletinin de bir mütalâai hukukiyesi vardır, onun da tetkikten geçirilmesi lâzımdır. Ve mademki, Noter Kanunu bakımından olduğu kadar Emekli Sandığı Kanunu bakımından da işin tetkiki faydalı olacaktır. O halde bu raporun, bu meseleler üzerinde ihtisası olan encümenlerde tam olarak tetkik edildikten sonra, olgun ve kâmil bir halde huzurunuzda getirilerek müzakereye esas tutulması, mevzuu daha salim bir neticeye vurdurmak bakımından faydalı olacaktır.

Binaenaleyh, bu mevzuun Adliye Encümeninde olduğu gibi bir kere de Maliye Encümeninde müzakere edilip tetkikten geçirilmesi ve bu suretle kâmil bir halde müzakere edilebilmesi için Riyasete bir önerge takdim ediyorum. Evvelâ bu meselenin hallini ve önergenin kabulünü rica ederim.

REİS — Encümen.

ADLIYE ENCÜMENİ MAZBATA MÜHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Bu mevzuda hiçbir suretle usuli hata yapılmamıştır.

Noterlik Kanununun daha evvelki metinleri kâtibi adil kanunları unvanı ile 1321 tarihinde meriyete konulmuş, o tarihten itibaren 1955 senesine kadar noterlik bu kanunun tefsirine ait bütün tetkikler munhasıran kanunu tetkik ve kabul edip de Yüksek Heyetinizin tasdikine sunan Adliye Encümeni tarafından yapılmıştır.

Esasen Dahili Nizamnamede bu yolda âmir hüküm mevcuttur. Bir kanun hangi encümen tarafından tetkik edilmiş ise onun tefsiri de mezkûr encümen tarafından yapılır.

(1) 69 S. Sayılı matbuua zaptın sonundadır.

Bu hüküm muvacehesinde Goloğlu arkadaşlarımızın ileri sürdükleri usuli noktai nazara iltifat edilmemesi gerekmektedir.

Şunu arz ederim ki; en son tefsir 16 Mart 1933 tarihinde 183 numara ile Büyük Millet Meclisinden ısdar olunmuştur. Tefsirin başlığı aynen şudur :

«Askerî ve mülki tekaüt Kanununun 62 ve 65 nci maddelerinin tefsiri.»

Büyük Millet Meclisi ittihaz ettiği bu karar da tamamen Dahilî Nizamnameye uygundur. Talebin reddini istirham ve arz ederim.

REİS — Mahmut Goloğlu.

MAHMUT GOLOĞLU (Trabzon) — Muhterem arkadaşlarım; komisyon sözcüsü arkadaşım tahmin ederim ki, beni yanlış anlamışlardır. Bu işin içinde bir usulsüzlük yoktur diyorlar. Ben de zaten bir usulsüzlük iddia etmedim. Noter Kanunu Adliye Encümeninden geçmiştir, Dahilî Nizamnamenin âmir hükmü icabı bu tefsirde yalnız o encümeninden geçmiştir, olmuştur. Yalnız benim teklifime mâni bir hüküm de yoktur. Meclisin her hangi bir mevzuu istediği encümene gönderme salâhiyeti vardır. Ben, diyorum ki; Yüksek Heyetiniz bu salâhiyeti kullansın, bunu Maliye Encümenine göndersin. Zira meselenin iki tarafı vardır. Halbuki sadece Adliye Encümeni tarafından tetkik edilip huzuruza gelmiştir. İşin malî hukuk cephesi ve Maliyenin bu hususta tetkika değer bir mütalâai hukukiyesi vardır. Mesele bir kere de Maliye Encümenince tetkik edilsin, ondan sonra buraya gelsin. Bunda büyük fayda mülâhaza etmekteyim. Zira burada çok akademik münakaşalar olacaktır. Binaenaleyh teklifimin kabulünü tekrar rica ediyorum. Arzım bundan ibarettir.

REİS — Asım Eren.

ASIM EREN (Niğde) — Muhterem arkadaşlar; bendeniz de Goloğlu arkadaşımı destekliyorum. Mesnedim şudur; getirilen tefsir talebi 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 105 nci maddesine bir atıf dolayısıyla gelmektedir. 105 nci madde, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tâbi olan vatandaşların 18 yaşından sonra yaptıkları yaş tashihlerinin, emekli muamelâtında muteber olamayacağını âmidir.

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bütün hükümleri, malî ruhtan çık

mıştır. Binaenaleyh tefsirin bir kere de Maliye Encümeninde mevzuu müzakere olması lâzımdır. Adliye Encümeninin indî bir tefsir kararı ile iktifa edilmesi doğru değildir. Takriri desteklemenizi istirham ediyorum.

REİS — Encümen.

ADİLİYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Muhterem arkadaşlar, Adliye Encümeni Dahilî Nizamname hükümlerine uyararak karar vermiş ve bu kararın ilhamı menbaı da, Büyük Millet Meclisinin mütaaddit defalar aynı mevzu hakkında ittihaz etmiş olduğu kararlar bulunmuştur.

Goloğlu arkadaşımız malî vaziyetten bahis buyurdular. Malî vaziyetle bu mevzuun asla irtibat ve alâkası yoktur. Olsa olsa bir yaş tashihi dolayısıyla bir müddet daha noterlik yapmak veya yapmamak gibi bir vaziyet ele alındığı takdirde bu vaziyet karşısında malî cihet elbette mülâhazat mevkiinde, belki, biraz yer alabilir.

Şunu arz edeyim arkadaşuma ki, yaş tashihlerinin suiistimal edilmesine Büyük Meclisinin mesâğ ve imkân vereceğini asla tahmin etmiyorum. Şu noktadan tahmin etmiyorum ki, bir zat filân tarihte doğdum, diyor, resmî surette bu ikrarı tevsik ediliyor, sonra bunun hilâfına harekete geçiyor, yaşını tashihe kalkıyor ve kanunun zabıta olarak vaz' ettiği hükümleri bozuyor, bu olmamalı.

REİS — Usul hakkında bir müzakere açılmıştır. Malûm olduğu üzere iki lehte, iki aleyhte arkadaş görüştüğten sonra mesele halledilir. Mamafih şunu tavzih edeyim ki, usul meselesini ortaya atan Mahmut Goloğlu'nun la ifade ettiği gibi mazbatanın buraya gelmesine kadar olan muamelede bir usulsüzlük yoktur. Nizamnamenin 124 ncu maddesine göre bir kanun hangi encümeninden geçmişse tefsiri de orada yapılır.

Keza Nizamnamenin 28 nci maddesine göre bir encümen kendisine muhavvel bir işin başka encümene de taallûku olduğunu görürse o encümenin de mütalâası alınmak üzere işin oraya havalesini de isteyebilir.

Buna mukabil bir encümen başka bir encümenine havale edilmiş bir işi kendisine taallûku olduğunu görürse o işin kendisinden de geçmesini isteyebilir.

O halde buraya kadar bir usulsüz muamele olmadığına göre şimdi meselenin esası müzakere edilmeden Maliye Encümenine havalesini Riyaset isabetli ve usule uygun görmektir. Ama elbette iddia edildiği gibi bu işin malî mevzuatla alakası varsa bu husus arkadaşlar tarafından açıklanacaktır. Bu itibarla Mahmut Beyin takririni ilerde, arkadaşların mütalâalarından sonra reye koyacağım. Şimdi esas hakkında söz istemiş bulunan arkadaşlara söz veriyorum.

Buyuurn Mahmut Güçbilmez.

MAHMUT GÜÇBİLMEZ (Bolu) — Pek muhterem arkadaşlarım, yüksek huzurlarımıza sevk edilmiş bulunan Adliye Encümenimizin tefsir talebine dair mazbatasını üzerinde esas bakımından müzakere açılmış bulunmaktadır. Bu itibarla bendeniz nâçiz görüşümü Yüksek Heyetimize kısaca arz edeceğim.

Mesele noterlerin yaş hadlerinin tâyininde 18 yaşının ikmalinden sonra yapılacak yaş tashihlerinin nazara alınıp alınmayacağı hususunda tefsir talebi mevzuu ve meselesidir. Bu mevzuda Adliye Encümenimizin okunan mazbatasını bendenizin görüşümle menfidir. Yani bu mazbatada 18 yaşlarının ikmalinden sonra noterlerin yaşlarının tashihlerine aidolan mahkeme ilâmlarının infaz edilmemesi icabedeceği görüşünü kabul ettirmek istenmektedir. Adliye Encümenimizin bu menfi mütalâası mezkûr mazbatasında yazılı netice kısmının sonundaki şu fıkra ile izah ediliyor. «Binaenaleyh 3456 sayılı Noterlik Kanununun 5928 sayılı Kanunla muaddel 18 nci maddesi hükümlerinin sureti umumiyede T. C. Emekli Sandığı Kanununun hükümlerine şâmil ve sâri bulunduğu cihetle tefsire mahal olmadığına karar verildi.» Adliye Encümenimizin bu görüşü nâçiz kanaatimce birkaç bakımdan hatalı ve isabetsizdir. Mezkûr görüşün evveleminde Teşkilâtı Esasiye Kanunumuzun 54 ncü maddesinde mevcudolan mahkemeler kararlarının infazı ahkâmına mümanaat edilemeyeceği esasına aykırı düşmektedir.

Filhakika bu 54 ncü madde aynen şöyledir : Mahkemelerin mukarreratını Türkiye Büyük Millet Meclisi ve İcra Vekilleri Heyeti hiçbir veçhile tebdil, ve tagyir ve tehir ve infazı ahkâmına mümanaat edemez.

Anayasanın bu prensibini encümenimiz mezkûr görüş ile yani mahkemeden mûta ve kesinleş-

miş bir yaş tashihi ilâmını infaz ettirmemek istikametindeki görüşü ile Anayasanın mahkeme kararlarının infazına mâni olunamayacağı esasını ihlâl etme yoluna gitmektedir. Bu sebeptendir ki, Adliye Encümenimizin anlayışı evvelâ Anayasaya aykırı düşmektedir.

Adliye Encümenimizin mazbatasının sonunda yazılı bulunan 3456 sayılı Noterlik Kanununun 5928 sayılı Kanunla muaddel 18 nci maddesi hükümlerinin umumi surette Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine şâmil ve sâri olduğu görüşü; sözü edilen asıl 18 nci maddenin hem eski, hem de yeni metinleri bakımından isabetsiz olduğu gibi; gerek Askerî ve mülki tekaüt Kanununun ve gerekse Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun alakalı hükümleri yönünden dahi isabetsizdir ve hatalıdır.

Filvaki, 3456 sayılı Noterlik Kanununun 18 nci maddesi, tadilden önce aynen şöyle idi : «Madde 18 : Noterler yaş tahdidini noktasında Askerî ve mülki tekaüt Kanunu hükümlerine tâbidirler.» Görülüyor ki, Noterlik Kanununun 18 nci maddesinin bu eski metni; noterlerin yaş tahdidini umumi bir atıfla Askerî ve mülki tekaüt Kanunu hükümlerine tâbi tutmakta idi. Fakat, bu 18 nci maddenin 1952 de 5928 sayılı Kanunla tadil edilmiş olan yeni metni ise, eski metni gibi umumi bir atfı ihtiva etmemektedir. 18 nci maddenin muaddel yeni metni sadece ve sadece ay ve gün hesabında Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerinin uygulanacağını âmir bulunmaktadır. 18 nci maddenin 5928 sayılı Kanunla muaddel metni aynen şöyledir : Madde 18. Muaddel metni, «noter ve noter yardımcıları 65 yaşını ikmal edince yaş tahdidine tâbi tutulurlar. Ay ve gün hesabında Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır.» Görülüyor ki 18 nci maddenin yeni metnindeki atıf Adliye Encümeninin kabulü gibi umumi surette bir atıf değildir. Encümen görüşünün tam aksine olarak hususi bir atıftır. Sene-ye değil, sadece ay ve gün hesabına mahsus ve maksur özel bir atıftır. Böylece mezkûr maddenin eski metniyle yeni metni arasında noterler lehine bir terakki kaydedilmiş bulunmaktadır. Yüksek Heyetinizin malûmları bulunduğu üzere kanunlar daima tekâmül ettiği için maddenin yeni metni eski metnine kıyasla daha lehte hüküm getirmiş olması elbette ki daha doğru ve daha isabetlidir. Hükümet tefsir talebinde tereddüde dü-

şüldüğünü kaydettiği noterlerin yaş tashihi meselesini müzakere ederken 18 nci maddenin muaddel metninin ışığından istifade etmek gerekirken Adliye Encümeninin yaptığı gibi eski madde metninden istiane etmek doğru bir yol değildir. Fakat buna rağmen 18 nci maddenin eski metnine de baş vurursak yine de noterlerin aleyhine bir anlayış elde edilmez. Çünkü eski 18 nci maddenin mâtufulun aleyhi olan 1683 sayılı Askerî ve Mülki Tekâüt Kanununun 3 ncü maddesinin (A) fıkrası ile mülki memurların 65 yaşını bitirmesi üzerine tekaüt muameleleri yapılacak ve 62 nci maddeye göre nüfus tezkerelerindeki doğum tarihine itibar edilecektir. Aynı kanunun 65 nci maddesinde ise : «Tekâüt hakkı başladığı tarihten itibaren bilûmum mülki ve askerî memur ve zabıtların, maaş bağlandıktan sonra da yetimlerin yaptıkları yaş tashihlerinin tekaüt ve yetim muamelelerine müessir olmayacağı» yazılı bulunmaktadır.

Noterler ile bu hükmün hiçbir alâkası yoktur. Çünkü noterler ne mülki ve askerî memurdur, ne zâbittir, ne de hattâ yetim veya dulduurlar. Yani ne tekaütlük hakkı beklerler, ne de yetim maaşı isterler. Tekâütlükle hiçbir münasebetleri mevcut değildir. Kaldı ki, mülga askerî ve Mülki Tekâüt Kanununda noterlerin yaş tashihi yapamayacaklarına dair hiçbir kapalı veya açık hüküm dahi mevcut bulunmamaktadır. Esasen bahse mevzu yaş tashihi belki de o zamana yani mülga Askerî ve Mülki Tekâüt Kanunu zamanına tesadüf etmiş olması itibariyle böyle bir mâni hüküm bulunmaması bakımından böyle bir münakaşa bahis mevzuu olamayacaktır.

Adliye Encümenimizin; mazbatası sonunda, Noterlik Kanununun muaddel 18 nci maddesi hükümlerinin sureti umumiyede sâri ve şâmil yılı gösterilmek istenen Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun hükümlerinde dahi noterlerin yaş tashihi yapamayacaklarına ait keza hiçbir sarîh metin mevcut değildir. Nitekim, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun yaş tashihi ile alâkalı maddesi 105 nci madde olup, bu madde de sadece iştirakçi ve tevdiatçı olanların emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye ilk defa tâyinlerinde veya dul ve yetimlerin aylıklarına veya toptan ödemeye hak kazandıkları tarihlerde bunların doğumları ve yaş tashihleri hakkında hükümler vardır.

Fakat noterlerin yaş tashih ettiremeyeceklerine dair gene tek bir satır dahi bu son kanunda

keza mevcut değildir. İştirakçi veya tevdiatçılara veya dul ve yetimlere ait ahkâm ise noterleri elbette ilzam edemez. Çünkü noterler ne iştirakçilerdir, ne tevdiatçılardır ve ne de arz ettiğim gibi yetimlik, dulluk hukukundan uzaktan yakından alâkalı değildirler, emekliliğini bekleyen insan bulunmamaktadırlar. Bu sebeplerle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 105 nci maddesi hükümleri içinde son fıkradan gayrisi noterleri ilgilendirmez. Ancak mezkûr 105 nci maddenin sadece ay ve gün ile alâkalı son fıkrası noterleri alâkadar etmektedir. Çünkü Noterlik Kanununun muaddel 18 nci maddesinin son fıkrasında aynen: «ay ve gün hesabında Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır» denilmektedir. Ve böylece ve sadece zaman ölçülerinden ancak âkisine, yani ay ve güne ait bir özel atıf yapılmış bulunmaktadır.

Sene için atıf yoktur. Zira 18 nci maddenin muaddel metninin ilk fıkrasında aynen: «Noter ve noter yardımcıları 65 yaşını ikmal edince yaş haddine tâbi tutulurlar» diye yazılı sarîh bir hüküm vardır. Bu hüküm evvelce, Askerî ve Mülki Tekâüt Kanunu içinde olduğundan 18 nci maddenin eski metni ile ve umumi mahiyette Askerî ve Mülki Tekâüt Kanununa atıf yapılmıştı. Fakat Askerî ve mülki tekaüt Kanunu; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun kabulü üzerine ilga edilince 1952 de tadile tâbi tutulan Noterlik Kanununun mezkûr 18 nci maddesi Noterlerin yaş haddini ilk fıkrasına esas olarak almış ve ikinci fıkrasına da sadece ve sadece ay ve günün hesabında T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine özel bir atıf yapmakla iltifa eylemiştir.

İşte on sekizinci maddenin yeni metnindeki atfın encümenin görüşü hilâfına umumi olmayıp hususi ve yalnızca ay, güne maksur ve mahsus olması sebebiyledir ki, noterler yaş tashihi yapabilirler ve tashih edilmiş olan yaşlarına ait kesinleşmiş ilâmların infazı icabeder.

Aksi halde hâdisenin ilgilisi noter on ilki sene evvel yaptığı yaş tashihi ile halen 65 yaşını ikmal etmemiş olmasına göre bir ceza aldığı farz olunursa Türk Ceza Kanununun 56 nci maddesi sonundaki altıda bir tenzilâtta istifade edemez. Halbuki tatbıkatta ediyor. Bunun için yeni bir hüküm tesisine gitmek lâzımdır, bu sebeplerledir ki, mazbatanın reddi gerekir.

Türk Ceza Kanununun 56 ncı maddesi ay-
nen : «Hüküm zamanında 65 yaşını doldurmuş
olanlar hakkında idam cezası yerine otuz sene
ağır hapis ve müebbet ağır hapis cezası yerine
de 24 sene ağır hapis cezası hükmolunur. Sair
hallerde cezanın altında biri indirilir» diyor. 65
yaşını doldurmamış görünen veya gösterilen bu
noter kesinleşmiş bir ilâmla dolaşiyor; faraza
idam cezasını istilzam eden bir suç işlerse Ceza
Kanunu bakımından kesinleşmiş bu yaş tashihi
ilâmiyle asılabilir. Umumi hukuk bakımından
ise kendisinin bu yaş tashihi ilâmı neden nazara
alınmaz ve infaz edilmez? Bunun mazbatada
mantığını bulmak mümkün değildir. Bu itibar
ile de mesele, tefsir mevzuu değildir, tesis mev-
zuudur. Noterler için yeniden kanun teklifi
getirmek gerekir. Bu itibarla mazbatanın reddi
icabeder, arkadaşlar.

REİS — Asım Eren.

ASIM EREN (Niğde) — Sayın Mahmut
Güçbilmez arkadaşımız, meseleyi gayet esaslı
bir şekilde vaz'ettiler. Kendilerinin ifade bu-
yurdukları mevzulara sadece temas ederek ve
sözlerini tekrar etmeden kısaca mâruzatta bu-
lunacağım. Bendeniz de kendilerini destekliye-
ceğim ve gelen tefsir talebinin reddini talebede-
ceğim.

Meseleyi kısaca arz edeyim : Adliye Vekâle-
tinin talebiyle Meclisi Âliye gelen tefsir kararı
sureti, Adliye Encümenince de kabul edilmek
suretiyle Yüksek Huzuruza sevk edilmiştir.
Meselenin esası 3456 sayılı Kanunun 18 nci mad-
desini tadil eden ve 5928 sayılı Kanunun muhte-
vası olan madde metninin tefsirinden ibarettir.
Bu madde de bilhassa 4 ncü fıkra tefsirin hede-
fi o'maktadır: o da (Ay ve gün hesabında Tür-
kiye'de emekliye ayrılan noterler ve noter yar-
dmcıları hakkında uygulanır) meselesinden iba-
rettir.

Bu tefsir teklifine esas olan hâdise, 1948 se-
nesinde bir noterin yaptırmış olduğu beş yıllık
bir yaş tashihi'nin yani yaşını küçültme muame-
lesine dair kesinleşmiş olan mahkeme hükmünün
emekli muamelesinde muteber ve mer'i olmaması
talebinden ibarettir.

Şimdi, meseleyi böylece kısaca arz ettikten
sonra bunu iddia eden makamın ve onu destek-
liyen encümenin noktai nazarlarına kısaca ışık
tutalım. Acaba Adliye Vekâletinin talebindeki
gerekçe ve onu destekliyen Muhterem Adliye

Encümeninin noktai nazarları ne dereceye ka-
dar mevzu müspet hukuk ve dünya modern hu-
kuk konseptlerine uygundur, onu tetkik
edelim ve ona göre bir hükme varalım.

Muhterem arkadaşlarım; Adliye Encümeni
umumiyetle şu noktai nazarı müdafaa etmek-
tedir : Mazbatada Noterlik Kanununun 18 nci
maddesinin muaddel şekli, mülga Askerî ve mül-
ki tekaüt Kanununun yerine geçen T. C. Emekli
Sandığı Kanununun tedvini sırasında bizzarure
ve yalnız ibare değişikliğinden başka eski 18 nci
maddeden hiçbir farkı olmadan gelen bir tek-
rarından ibarettir. Yani eski 18 nci maddede
ibarede değişiklikler yapılmış, eski ana prensip,
sarih olarak ipka edilmiştir, deniyor. Bu
böyle midir, değil midir? Evvelâ bu noktaya te-
mas etmek isterim :

Bu böyle değildir. T. C. Emekli Sandığı Ka-
nunu nispeten modern zihniyetin ve ferdin hak-
larına daha fazla hürmet etmiş olan, sosyal iyi
hükümler getiren bir kanundur. Mülga askerî
ve mülki tekaüt Kanunu ise Saltanattan beri
devam edegelen ve ferdin haklarına set çeken
bir zihniyetin ifadesinden ibarettir. İkisi ara-
sında çok zihniyet farkı vardır. 1945 te San-
Francisko'da imzaladığımız Birleşmiş Milletler
Anayasasında ferdin hakkı ve hattâ cemiyetin
hukukundan daha âkdem görülmekte olup T. C.
Emekli Sandığı Kanununun prensiplerindeki
ileri anlayış da o prensipten ileri gelmiş, o
prensibe göre tanzim edilmiştir. Noterlik Ka-
nununun 18 nci maddesinin tashihi sırasında,
T. C. Emekli Sandığı'nın bu müterakki ruhu
esas tutulmuştur. Eğer, T. C. Emekli Sandığı
Kanunu ile mülga Askerî ve mülki tekaüt Ka-
nununun yanyana mukayesesine girişmeğe vak-
tim olsaydı, Meclisi Âli görecekti ki, mülga
Askerî ve mülki tekaüt Kanununun, ferdin
hakkını hukukunu hiçe savan hükümleri 5434
numaralı T. C. Emekli Sandığı Kanununda bir
tarafa atılıp yeni ileri hukuk anlayışına uyan
hükümler bu ileri ruha paralel olan bir görüş-
le vaz'edilmiştir. Bu itibarla (18 nci maddede)
eski 18 nci madde ruhunun avnen muhafaza
edildiği ve yalnız ibarede değişiklikler yapıldığı
ve bu (Eski - yeni) iki hüküm arasında bir
ahenk ve irtibat kurulması istendiğine dair
olan Adliye Encümeninin, Adliye Vekâletinin
noktai nazarını destekliyen gerekçesi bu ba-
kımından hiçbir hukuki mesnede, modern hukuk

anlayışına dayanmamaktadır. Bu itibarla mecrur, merduttur.

Muhterem arkadaşlar, bilhassa Adliye Encümeni : (Bizzarure sadece ibarelerinde değişiklik yapılmıştır) gibi bir gerekçe ileri sürmüştür. Hangi zarureten bahsediyorlar, bir açıklık yoktur. Fakat hiçbir zaruret fert haklarına akdem tutulmaz. Mülga bir kanun, mer'i kanuna mesnedolamaz. Bunun aksi olan bir zihniyetin getirdiği bir zaruret ise kabule sayan değildir. O itibarla kabul edilebilecek bir esbabı mucibe serd edememişlerdir.

Muhterem arkadaşlarım, kaldı ki, tadil edilen 18 nci maddenin ikinci bendi ay ve gün hesabında Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır, demek suretiyle yaş, yani sene değil ihtilâf olduğu takdirde ve sadece (Ay ve gün) hesabında modern kir kıstas halinde Emekli Sandığı Kanununun ay ve güne munhasır olan kıstasını almış, yani 105 nci maddesinin 4 ncü fıkrasının esas ittihazı ruhundan mülhem olmuştur. Yoksa Adliye Encümeninin iddiası veçhile (Sureti umumiyede bütün 5434 sayılı Kanuna şâmil ve sâri) bir hüküm değildir. Yalnız (Ay, gün) hesabına munhasır, mak-sur ve sınırlı bir kanun fıkrasını (Umumileştirmek) ve (Genişletmek) suretiyle tefsir diye bir yeni (Hüküm tesis etmek) ve bunu da tefsir şeklinde makabline şâmil olacak, fert haklarını çiğneyen eski bir zihniyetin devamı olarak kabul ettirmek istenmesi, modern hukuk anlayışı bakımından bir, insan hakları ve Medenî Kanun bakımından iki, yani Medenî Kanunun birinci maddesindeki (Kanunun lâfzı ile veya ruhu ile tatbik edileceği) temel hukuk hükümleriyle taban tabana zıttır. Bu itibarla Adliye Vekâletinin getirdiği bu karar sureti şayanı itibar olamaz. Kaldı ki, yalnız iştirakçi ve tevdiatçılara munhasır olduğu, 5434 sayılı Kanunun 105 nci maddesinin 1, 2, 3 ncü fıkralarında açıkca zikredilen madde muhtevası yaş haddi hesabının noterleri ilgilendirmediği hakkında Mahmut Gücbilmez arkadaşımız da izaha vermiştir. Noterler, Adliye Vekâletinin noktai nazarına göre âmme müessesesi teşkil ettikleri için, kendilerinin ne gibi evsaf ve şartları olması gerektiği, tâyin, nakil, işten çıkarma ve inzibati cezaları gibi konularda bâzı prensiplere bağlandıkları cihetle bunun, noterlerin de memurlara benzediğine delil

olduğunu ileri süren (Mazbatadaki zihniyetin) kabulü elbet imkânsızdır. Yoksa bu mantıkla yürürsek hem bütün (serbest avukatları, hakemleri, köy ihtiyar heyeti ve il umumi meclis üyelerini) de âmme hizmeti görüyor diye (Memur) statüsüne bağlamak gerekir. Hattâ belediyelerce yeknesak kıyafet ve kaşket taşımaya mecbur edilen serbest taksi şoförlerini de, bu disiplinleri sebebiyle, (memur) saymak icabederki, vazı kanun her halde bir maksada itibar etmeyecektir. Zaten bu indî hükme asla kanuni bir mesnet de gösteremezler. Vâzı kanunun emrettiği sadece (ay ve güne) munhasır olan bir bendin burada umumi bir hüküm-müş gibi tevdiatçı ve iştirakçi olmıyan bütün âmme hizmeti sahiplerine T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerinin tatbiki gerekirmiş şeklinde tevzian tefsir edilmesi ve tefsir kelimesi kullanarak yeni bir hükmün tesis edilmesi yani Meclisi Âliye bir kanun tadilinin (tefsir) kelimesi arkasında gizlenerek getirilmesi hiçbir vechile doğru değildir. Demin arz ettim; meslekleri âmme hizmeti sayılan avukatlar vardır. Bunların Avukatlık Kanununda birçok hizmetlerde hâkimlerin yardımcısı olduğu avukatlığın bir âmme müessesesi telâkki edildiği ve âmme hizmeti gördüğü, inzibati cezaları ve saire Avukatlık Kanununda zikredilmiştir. Fakat hiç kimse, serbest çalışan avukatlar için T. C. Emekli Sandığı Kanununa göre tekaüt aidatı vermemelerine ve Devletten maaş almamalarına rağmen, şimdi getirilmek istenen tefsire göre memur telâkki edilmesi icabettiği hususu kabul edemez. Elbette bu kabul, gülünç olur. Noterlerin de vaziyetleri aynen serbest avukatlar gibidir. Âmme hizmetleri ifa ederler, ama memur değildirler. Fakat muhterem arkadaşlarım, onların noterler hakkındaki bu (realiteye aykırı) ve Adliye Encümeni noktai nazarına ve tezine dayanmak icabederse bubün âmme hizmetine az çok giren her serbest meslek mensubu vatandaşı da memur statüsüne tâbi tutalım demek lâzımgelir. Yani bu noktai nazardan hareket bâtıldır. Böyle bir mukayese bir defa Memurun Kanununun (memur) tarifine uymaz.

İkincisi; arz ettiğim sebeplerle emsalinin de aynı şekilde muamele görmesi icabeder ki, batıl, batıla makıys olamaz. Encümenin yanlış diğer bir noktai nazarı da kabul etmemize imkân yoktur. Diyorklar ki; (Burada eski pren-

sip muhafaza ve ipka edilmiş yani mülga askerî ve mülki Tekaüt Kanununun ilgili hükmü burada yani (5434 sayılı Kanuna uyması için 5928 sayılı Kanunun getirdiği Noter Kanununun 18 nci maddesinde aynen ipka edilmiş ve Emekli Sandığındaki hükümlerin bu eski ruh hakim kalmak şartıyla câri olmasını emretmiştir.) Muhterem arkadaşların; hukuk nosyonunda bir prensip vardır. Daima eski, yeniye tabidir. Yeni, eskiye değil. Mülga hükmü meriyetten kaldırmış hangi devir hükmünün ifadesi olduğu bizce mâlûm olan eski bir hükmü bugün ele alıp daha yeni ve halen mer'î bir hâlef hükmü ona göre tefsire tâbitutmak muhafazakâr ve hattâ mürteci bir zihniyettir. Bu zihniyeti, bugün Meclisi Âlide, bu kadar modern anlayışlı insanların toplandığı böyle bir Mecliste yürütmeye çalışmak, akıntıya kürek çekmek gibi bir şeydir. Nâciz bir hukuk müntesibi olarak böyle bir taleple Adliye Vekâletinin ve encümenin buraya gelmiş bulunmasından cidden üzüntü duymaktayım.

Hulâsa muhterem arkadaşların; cari 18 nci maddenin Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bütün hükümlerine sureti umumiyede şâmil olması icabettiğine aidolan bu yanlış noktai nazarı kabul etmiyorum.

Cari metinlerde sadece sarîh ve sınırlı kayıtlar vardır. Bu kayıtların sureti umumiyede bir şümülü ifade ettiği tarzında bir tefsire gidilmesi tamamen indidir. Noterler memur olmadığına ve (iştirakçi ve tevdiatçı) olmadığına maaş almadıklarına ve kendilerinden tekaüdiye kesilmediğine ve bunlar hakkında yaş haddi başlamadığına göre bu sebeplerle de yaş haddi başlamasına dair 105 nci maddenin 1, 2, 3 ncü bentlerinin noterler hakkında mer'î olmadığı cihetle yani bunlara taallûk etmediğine göre ve sadece 4 ncü bentteki (Aya ve güne) munhasır bir atıf yapılmış bulunması sebebiyle bu tefsirin hukuki bir mesnedi yoktur. Kendilerinin bunu hangi bakımdan şümüllendirdiklerini izah etmeleri bence çok müşküldür. Hattâ imkânsızdır.

Muhterem arkadaşlar, bundan dolayı olmalı ki, encümen mazbatası, hiç anlaşılmyan bâzı ifadelerle neticelenmektedir. Meselâ bakınız, yavaş yavaş okuyacağım, dinlemenizi ve anlamanızı istirham ederim.

Mevzuun ayrı ayrı hükümlere tâbi tutulma-

sının teevizi kabil değildir. Aksi halde, kanunların bünyelerinde ana prensip ve zabita olarak müesses bulunan hükümlerin, kanun vâzının maksat ve iradesi haricinde tefrik ve tecezzi ettirilmesi gibi teşevvüş ve ittiratsızlıkların hudus ve husulüne imkân verileceği bir emri bedihidir. Binaenaleyh, 3456 sayılı Noterlik Kanununun 5928 sayılı Kanun ile muaddel 18 nci maddesi hükümlerinin sureti umumiyede Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine şâmil ve sâri bulunduğu cihetle tefsire mahal olmadığına karar verildi.

Şu okuduğum hususlardan eğer sarîh bir mâna anlıyan varsa kendisine minnettar kalacağım, lütfen buraya çıkıp izah buyursunlar.

Arkadaşlar, müphem kelimeler altında bir takım atıflı cümleler tertibederek netice itibarıyla Anayasanın hukukunu ihlâl eder mahiyette olan bir tefsirin, maalesef modern bir anlayışı ifade etmeyeceğini arz ederim. Bu itibarla bendeniz gelmiş olan teklifin, yani tefsir hakkındaki encümen mazbatasının reddedilmesini ve katiyen bu gibi teklifleri Meclisi Âlinin kabul etmemesini arz ve istirham ederim, sözlerime nihayet veriyorum.

REİS — Oylarını kullanmyan arkadaşlar, lütfen kullansınlar.

Mustafa Zeren.

MUSTAFA ZEREN (Erzurum) — Aziz arkadaşların, Mahmut Goloğlu arkadaşımızın usul hakkındaki mâruzatına bendeniz de iştirak ediyorum. Yalnız, Sayın Başkanın, usulü bilâhara hallederiz, şeklinde beyan buyurdıklarına göre, esas hakkında mâruzatımı kısa cümlelerle ifade etmeye çalışacağım.

REİS — Mustafa Bey, bir noktayı tasrih edeyim. Usulü bilâhara hallederiz, demedim. Teklif ettiği husus, ancak Heyeti Umumiye hakkında açıklamalar yapıp Heyeti Umumiye tenevvür ettikten sonra karar verilebilecek mahiyette bir takrir olduğu için, ondan sonra reyeye koyacağım, dedim.

MUSTAFA ZEREN (Devamla) — Öyle olsun. 3456 sayılı Kanun noterlerin yaş tahdidini tazammun eden 18 nci maddesiyle bir atıf yapıyor, diyor ki, noterler yaş tahdidi noktasından Askerî ve mülki tekaüt Kanunu hükümlerine tâbidir. Demek ki, noterler hakkındaki bu kanun 15 . VI . 1938 tarihinde nesredilmiştir. O tarihlerde noterlerin sin tahdidine aidolan

hükmü burada görüyoruz. 1683 sayılı Askerî ve Mülki Tekâüt Kanununun 3 nci maddesinde, 65 yaş dolduktan sonra, tekaüt hakkına başladığı tarihten itibaren bilûmum mülki ve askerî memur ve zâbitlerin ve maaş bağlandıktan sonra yetimlerin yaptıkları yaş tahhileri tekaüt ve yetim muamelelerine müessir olmaz, diye yazılıdır. Eski hüküm bu. 1683 sayılı Kanun 1949 tarihinde 5434 sayılı Kanunla değiştirilebiliyor. Değiştirilirken Emekli Sandığı Kanununun 18 nci maddesi buna dair bir hüküm taşıyor. O halde 18 nci maddenin hükmü açık kalıyor. O zama 5928 sayılı Kanun, ki, bu da 6 . V . 1952 tarihinde kabul edilmiştir, bu kanunu çıkarmak mecburiyetinde kalıyor. Bu kanunda noter ve noter yardımcıları 65 yaşını ikmal edince yaş haddine tâbi tutulurlar. Ay ve gün hesabında Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır deniyor. Noterler hakkında, Noter Kanununun 18 nci maddesinde sin haddine dair olan tatbikatın ne şekilde yapılacağını bu madde vâzih olarak ifade ediyor. Ondan sonra, 65 yaşını ikmal edince, yaş haddine tâbi tutulacakları ay gün hesabında Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanun hükümlerinin uygulanacağı yazılıdır. hangi hesapta? Yalnız ay ve gün hesabında, yalnız bu noktalardan alınacak, bunun haricinde hiçbir noktaya sapmak doğru olmaz.

Şimdi anlayamadığım, Adliye Ecümenine çok hürmetim vardır, Vacid Asena arkadaşımızın hukuki bilgilerine saygı gösteririm, arkadaşımız bu tefsiri yaparken hangi metnin tefsirini yaptığını, tereddüt ettiği nokta nerededir? Buru rica edeceğim.

Tefsir deyince; müphem olan bir noktanın izalesi mevzuubahistir. Maddenin metninden başka mânalar çıkmakta mıdır? Müphem olan tarafı neresidir, çesitli mânalara gelebilen noktası nerededir? Vacid Asena arkadaşımız lütfen gelsinler ve desinler ki, okuduğum kanunun maddelerinden şurası şu mânaya da gelebiliyor derlerse kendilerine teşekkür ederim, minnetta: kahrım.

Ben okuduğumu iyi okudum, iyi okudum Adliye Encümeni mazbatasını. Çok iyi okudum. Hakikaten güzel bir mevzu, güzel noktalara temas etmişler. Ama bu bir tesisin esbabı mucibesidir. Tefsirin değil. Tefsire gidilmek isteniyorsa bunun esbabı mucibesinin getiril-

mesi lâzımdır. Bunun tefsiri tazammun edecek hiçbir tarafı yoktur. Kanun açıktır, sarıhtır. Sarahatin olduğu yerde delâlete hüküm bina olunmaz. Bunun için yapılacak hiçbir şey yoktur. Burada tefsiri tazammun eden bir nokta göremiyorum. Hürmetlerimle selâmlarım.

REİS — Rey toplama muamelesi bitmiştir. Mahmut Geloğlu.

MAHMUT GOLOĞLU (Trabzon) — Mustarem arkadaşlarım, benden evvel konuşan muhterem arkadaşlarım, meselenin hukuki cephesini o kadar güzel izah ettiler ki, bunlara daha fazla bir şey ilâve edecek muktesabatım mevcut değil. Bendeniz fikirlerimi kısaca arz edeceğim. Gayet güzel sordular Mustafa Zeren arkadaşımız; neyi tefsir edeceksiniz, dediler. Hakikaten neyi tefsir edeceğiz? Tefsir, kanun ve kararnemelerin müphem maddelerinin mânalandırılmasıdır, vuzuhlandırılmasıdır. Rapör diyor ki; ay ve gün demek yıl demektir. Bu nasıl tefsirdir? Bu tefsir değildir arkadaşlar. Bu 'bir hükmün tevsiidir. Bu da yeni bir tesisle ancak olur. Ortada sarıh bir hüküm var. Bizi şüpheye düşürecek bir şey yok. O halde Adliye Vekâletinin talebi de tefsir olarak değil tesis olarak gelmeli idi. Noterler memur gibi olmalı mıdır, olmamalı mıdır? Noterler 65 yaşını ikmal edince yaş tahdidine tâbi olmalı mıdır? Bunlar bizim mevzuumuzun dışındadır. Kanun diyor ki; 65 yaşını hesabederken, günü doldu mu, dolmadı mı diye bir hesap yaparken tereddüde düşülebilir. Emekli Sandığı Kanunundaki usule göre hareket ediniz diyebilirdi. Yoksa vâzı kanun yaş hesabında Emekli Sandığı Kanunu hükümleri tatbik olunur dememiş. O halde biz şimdi mevcudolmayan bir hükümü tefsire gidiyoruz. Böyle bir tefsir olmaz, ancak tesis olabilir. Nitekim; Adliye Vekâletinin tefsir talebini dikkatle okuyacak olursak görürüz ki; tefsir talebini tazammun edecek katî bir ifade bile yoktur. Diyor ki; «Biz böyle anladık, fakat biraz müphemiyet vardır. Bunun izalesi için...» Müphemiyet ya vardır, ya yoktur. Biraz müphemiyet ne demek? Sonra, «Binaenaleyh, bu birazcik müphemiyeti hal için yeni bir usul tesisi hususunda tefsir talebettik.» deniyor. Tesis için tefsir nasıl talebolunur. Hulâsa; her hal ve kârda bu mevzuun tefsire tahammülü yoktur. Maliye Vekâleti Muhakemat' Umum Müdürlüğü ve Baş Hukuk Müşavirliğinin bu mevzu üzerinde vermiş olduğu bir mütalâa ve resmî yazı vardır ki, belki Adliye En-

cümenine de intikal etmiştir. Burada Maliye Vekâleti açık ve sarîh olarak bu mevzuun memurlarla alâkalı olmadığına, kanunun sarîh olduğuna, katî olduğuna işaret etmiş ve binaenaleyh Adliye Vekâleti mütalâasıyla taban tabana zıt bir mütalâa vermiştir.

Bendeniz demin, bu iş bir kere encümeninde tetkik edilsin diye arz ettiğim zaman bu mütalâaların orada daha iyi tetkik olunur, meseleler daha iyi anlaşılır diye söylemiştim. Mademki mesele burada açılmıştır, ben de fikirlerimi söylüyeyim.

Encümen Sözcüsü, yaş tashihi suretiyle suiistimallere Meclis yer vermesin dedi. Bendeniz suiistimallere yer verilmesine katiyen taraftar olmıyan bir arkadaşınızım. Sadece tesis suretiyle halli mümkün bir meseleyi tefsir etmek suretiyle vatandaşların bir kısmını ızzar etmek de doğru olmaz. Tefsir değil tesise gidince yaş tashihleri suiistimaline meydan verilmeyeceği gibi tefsir yoluyla hak ızzarına da meydan verilmeyecektir. Elbette buna Yüksek Heyetiniz itina edecektir. Benim diğer arkadaşlarımızın mütalâalarına ilâve edeceğim bir husus yoktur. Bu bakımdan Adliye Encümeninin raporu hukuki değildir. Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Sefer Eronat.

SEFER ERONAT (Yozgad) — Efendim, hâdise gayet basit bir duruma geldi. Şöyle ki : Nüfus Kanununun 11 nci maddesi, 18 yaşından küçüklerin, 18 yaşından sonra, 6 ay içinde tashihi kayıt talebinde bulunmalarını âmirdir. Bu müddet geçtikten sonra, böyle bir talepte bulunmak hakkına imkân yok. Buna rağmen, bir noter arkadaşımız, gitmiş mahkemeden böyle bir karar almış ve bu karar kesbi katiyet etmiştir. Böylece kanunen mâni olan bir merhale atlatılmıştır. Mahkemece bir karar kesbi katiyet ettikten sonra, Teşkilâtı Esasiye Kanunumuzun 54 nci maddesine göre; mahkemenin kararını T. B. M. M. hiçbir şekilde tebdil, tağyir, tehir ve infazı ahkâmına mümanaata yetkili değildir. Buna bir şey demiyoruz.

Sonra Noter Kanununun 5928 sayılı Kanunla değiştirilen 18 nci maddesi T. C. Emekli Sandığı Kanununa atıf yapmış.

T. C. Emekli Sandığı Kanununun 105 nci maddesi, ilk defa kurumlara intisabedenlerde gösterilen doğum tarihleri muteberdir, diyor. Şayet 18 yaşından sonra tashih olunmuş ise on sekiz yaştaki tarih esas alınır.

Dul ve yetimlerin maaş tediye zamanlarındaki doğum tarihleri muteber addolunmuyor. Ancak, doğum tarihlerinde iştirakçi ve tevdiatçıların 18 yaşı esas kabul edilmiş ve istihkak tarihlerinin geriye doğru bir yıl içinde yapılan düzeltmeler nazarı itibara alınmaz.

(Ay, gün gösterilmemiş ise, aylarda Temmuz ayı, ay var, gün yok ise ayın birinci günü doğum tarihi olarak alınır.) diyor.

Şimdi deniliyor ki, 18 nci maddedeki ay, gün yalnız ay ve gün hesabında nazarı itibara alınır. Yani senenin Ağustos ayı zikredilmemişse, o senenin Temmuz ayı. Ayın günü zikredilmemişse, ayın birinci günü kabul edilir. Bu kadarla Noter Kanunu Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa sirayet eder ama, diğer hüküm sirayet etmez, diyorlar. Halbuki encümen doğrudan doğruya bu kanuna atıf yapmıştır. Kanunun heyeti umumiyesini mütalâa etmek lâzım, heyeti umumiyesini mütalâa ettiğimiz zaman da bu kanunun tefsir veya izahı hususunda buraya kadar gelmeye sebebiyet veren şahsın durumu 11 . VIII . 1948 de yaş tashih edilmiş, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu 17 . VI . 1959 neşredilmiş. Geriye doğru tashih bir senenin içindedir.

Şimdi, mahkemenin tashih hakkında vermiş olduğu karar muteber. Buna Adliye Encümeni bir şey demiyor. Teşkilâtı Esasiye Kanununun 54 nci maddesi muteber, buna da bir şey demiyor, ama hesapta bir usul vardır, vâhide irca yolu, bunu da vâhide irca ettiğimiz takdirde Emekli Sandığı Kanunu hükümleri mi, tatbik edilsin, yoksa T. C. Emekli Sandığı Kanunu mu? 105 nci maddenin en son fıkrasındaki sarahate göre senenin ayı zikredilmemişse, Ağustos ayıdır. Günü zikredilmemişse ayın birinci günüdür. Böyle ufacık bir noktaya munhasır kalıyor. Bir kanunun hükümlerine tatbik edilmek üzere atıf yapıldığı zaman atıf yapan kanunda ay gün denip de, yıl zikredilmemişse, bunu tasrihe hakkımız var mıdır, yok mudur? Ben öyle tasavvur ediyorum ki, bir kitap da neşretmişlerdir. Hukuki otorite olmalarına rağmen bizim kanaatlerimiz hilâfına burada kanaat serd etmişlerdir. Hayret ettim, Teşkilâtı Esasiye Kanununun 54 nci maddesinde temas etmişler. Efendim, bunlara hiç lüzum yok. Biz geldik geldik, Noter Kanununun 18 nci maddesini mi,

yoksa Emekli Sandığı Kanununun 105 nci maddesini tam olarak mı alalım, veya onun içinden ayla güne munhasır olan, şayet ay zikredilmemişse, Ağustos ayıdır veya gün zikredilmemişse ayın birinci gününü mü alalım? Bize öyle geldi ki, noterlik bir kamu hizmetidir ve yine bize öyle geldi ki, vâzı kanun bir emekli hakkında tatbik edilen hükmün notere de tatbik olunsun. Ve bu hükmün noterlere de tatbik edilmesini arzu eden encümenin kanaati sarıhtır. Biraz evvel konuşan Asım Eren arkadaşımız der ki, kanunlar lâfzı ile, ruhu ile kabul edilir. Lâfzı ile kabul ediyoruz; niçin ruhu ile kabul etmekte mümanaat gösteriyoruz? Memurlar hakkında tatbik edilen Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu noterler bakımında da tatbik edilmelidir. Adliye Encümeni böyle anlamış ve görüşü de isabetlidir. Müphemiyet yoktur. Gayet vuzuhla karar alınmıştır, vuzuh içinde Adliye Encümeni karara varmıştır. Bir memur, bir zabıt kâtibi ve bir jandarma kumandanı nasıl tekaüde sevk edilir ve onun sicilinde de aylar, günler nasıl hesabedilirse, noter hakkında da aynı muamele yapılır, demektir. Emekli Sandığı Kanununun 105 nci maddesinin yalnız en sonunda iki satırın alınması ile iktifa edilmek isteniyor, bu bir görüştür, benim kanaatime göre kanunun maksat ve mânasını ele aldığımız zaman 105 nci maddenin tamamen tatbiki lâzımdır. Bunu vâzı kanun böylece vaz'etmiştir. Binaenaleyh mazbata yerindedir. Mâruzatım bu kadardır.

REİS — Servet Sezgin.

SERVET SEZGİN (Çanakkale) — Çok muhterem arkadaşlarım; bendeniz mensubu bulunduğum Adliye Encümeninin mazbatasını aleyhinde konuşacağım için müteessirim.

Bu tefsir talebinin encümenimizde müzakeresi sırasında, bendeniz de bundan evvel aleyhinde konuşan Mahmut Güçbilmez ve Mahmut Goloğlu arkadaşlarım gibi aynı mütalâaları serd etmiştim. Bunların tafsilâtına ve teferruatına burada girişecek değilim.

Kanaatime, Adliye Encümeninin hatası şuradadır. Noterler mutlak surette memurlara benzetilmektedir. Halbuki, noterler Noterlik Kanununa göre tamamıyla, tam ve kâmil mânasına şâmil olarak, bir memur gibi mütalâa edilmiyorlar. Noter Kanununun bâzı hükümleri bakımından noterleri, memurlara sadece benzeti-

yor. Şibih bir memuriyet vardır. Fakat tam bir memuriyet yoktur. Böyle olunca noterler bir kere Devletten maaş almazlar. Noterlerin emeklilik maaşı yoktur. Bir aıdat kesilmez. Emekli olma yönünden; Noter Kanunu veya sair kanunlarda tam sarahat olmadığı müddetçe, Emeklilik Kanunu hükümlerinin memurlar hakkındaki kayıtlarını, bilhassa emekliliğe mütaallik olmıyan hükümlerini olduğu gibi noterlere tatbik etmeye imkân yoktur. Noter Kanununun 18 nci maddesi şöyledir : «Noterler de memurlar gibi yaş haddine tâbidir» Bunda tereddüt yoktur. Demek ki, noterler de 65 yaşına gelince memurlar gibi emekliye ayrılır. Bu noktada noterlerle memurların durumu aynıdır. Peki, 65 yaşına gelip gelmediğinin hesaplanmasında nasıl hareket edilecek? Bu bakımdan Noter Kanununun 18 nci maddesi Emeklilik Kanununa bir atıf yapmış, bunda tereddüt yoktur. Sefer Bey arkadaşımız bu bakımdan işi karıştırdı. Şimdi tefsiri istenilen husus burası değil. Emeklilik Kanununda memurlar hakkında bir hüküm vardır. Yaş haddinin tâyirinde ay ve gün nazarı itibara alınır. Fakat 65 yaşını bitirmişse, mahkeme kararı ile yaşını küçültmüşse bu nazarı itibara alınmaz. Mahkemeye yapılmış yaş tashihi dair 105 nci maddenin sonunda bir hüküm vardır. Şimdi Noterlik Kanununun 18 nci maddesi tadil edilirken orada deniyor ki, noterler 65 yaşını ikmal edince yaş tahdidine tâbi tutulur. Ay ve gün hesabında Emekli Kanununun memurlara tanıdığı hükümler tatbik edilir. Fakat ondan sonra gelen fıkrada mevzuubahsolan yaş tashihlerinin nazarı itibara alınmıyacağı yolundaki hüküm hakkında hiçbir sarahat yoktur. Şimdi hâdisede mevzuubahsolan, noterlerin mahkemeye yapılmış olan yaş tashihleri nazarı itibara alınacak mı, alınmıyacak mı? Memurlar hakkında nazarı itibara alınmaması aşikâr.

Şimdi, Noter Kanununda sadece yaş haddinin hesabı bakımından Emekli Kanununa bir atıf yapılmış olup yaş tashihi bakımından bir atıf yapılmamıştır. Böyle bir atıf yapılmadığına göre, sadece memura benzeyen, fakat maaş almıyan, emekliliği olmıyan noterler hakkında, yaşınızdaki tashih nazarı itibara alınmaz denemez? Noterin, yaşının tashihini calibi dikkat ve şüpheli bir şekilde kabul etssek dahi, Anayasanın 54 nci maddesi muvacehesinde Büyük Millet Meclisi, kesinleşmiş mahkeme kararlarını tebdil ve tağyir edemiyeceğine göre, kesinleşmiş olan mahkeme kararlarına

itibar etmekten başka çare yoktur. Çünkü burada yapılacak şey Mahmut Bey arkadaşımızın dediği gibi, kanunu tadil etmek, yani 18 maddeyi tadil etmek veya yeni bir tesis yapmak lâzımgelir. Aksi takdirde tefsiri mucip bir sebep yoktur. Mesele sarihtir, tefsir suretiyle, yaş tashihi nazarı itibara alınmıyacak şekilde bir karar kanaatimece ve hukukan mümkün değildir.

REİS — İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müte-davil sermayesinin 750 milyon liraya çıkarılması hakkındaki kanun lâyihasına 317 rey verilmiştir. Bundan 237 si kabul, 78 i ret, ve 2 si çekinsemdir. Muamele tamamdır. Kanun lâyihası 237 reyle kabul edilmiştir.

İnhisarlar Umum Müdürlüğüne yaptırılacak bütün bakım ve işleme evleri için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkındaki 5113 sayılı Kanununun 6476 sayılı Kanunla muaddel birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihasına 318 rey verilmiş, 257 kabul, 58 ret ve 3 çekinse vardır. Muamele tamamdır, lâyiha kanuniyet kesbetmiştir.

Encümen, buyurun.

ADLIYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Muhterem arkadaşlar; bu mevzu hakkında tafsilâtiyle mâruzatıma başlamadan evvel, mevzu hakkında konuşan hatip arkadaşlarımızın işaret ettikleri bâzi noktaları cevaplandırmak istiyorum.

Güçbilmez arkadaşımız, beyaneti arasında noterlerin âmme hizmeti ifa etmediklerine dair bir işarette bulundular.

MAHMUT GÜÇBİLMEZ (Bolu) — Öyle bir beyanım olmadı, her halde yanlış anladınız.

VACİD ASENA (Devamla) — Zabıtlar bu ciheti tevsik etmiştir. Yanlış anlamışsam zantı tetkik ettikten sonra hatamı düzeltmevi bir vazife telâkki ederim. Eğer hata mevcut değilse Mahmut Güçbilmez arkadaşım müdahalesini elbette geri-alacaktır, tahmin ederim.

Yine Mahmut Güçbilmez arkadaşımız, Anayasasının 54 ncu maddesine temas etmek suretiyle, mahkeme kararlarına taarruz edilemeyeceğini ifade ettiler.

Hemen şunu arz edeyim ki, encümen tanzim etmiş olduğu raporla mahkeme kararlarına her hangi bir tecavüzde bulunmamıştır. Bilâkis hürmetkâr kalmıştır. Ancak kanunun zâbirta bakımından tesis ettiği hükümlere istinaden encü-

men karar ittihaz etmiş ise bu kararların kanun hükümlerine uyması itibariyle encümenin tetkikatına itimadedilmesi lâzımgelir.

Asım Eren arkadaşımızın sözleri arasında, Birleşmiş Milletler Anayasasına bir de modern hukuk kaidelerine tefsirin uymadığına dair bâzi sözlerini hepimiz işittik.

Birleşmiş Milletler Anayasasının bu tefsir ile bir veçhi münasebetini bulamadığımı encümen adına söylemeyi kendime vazife telâkki ediyorum. Modern hukuk anlayışı nedir? Bu beyanın sonuna bir istifham işareti konulması lâzım. Kendileri sadece buna işaret ederek iktifa yolunu tercih ettiler ve sözlerine nihayet verdiler. Biraz daha tafsilâta girişselerdi biz de temevvür eder, müstefid olurduk. Tabiatıyla kendilerine de müteşekkik kalırdık.

Goloğlu arkadaşım, encümen mazbatasının hükmün tevsiine delâlet ettiğine dair beyanda bulunmuşlardır. Biraz sonra başlayacağım mâruzatımla da hükümde tevsi bulunmadığını Muhterem Heyetiniz yakinen anlamış olacaktır.

Arkadaşlar; 3456 sayılı Noterlik Kanunu Büyük Millet Meclisinde 15 Haziran 1938 tarihli Celsesinde müzakere edilerek kabul olunmuştur. Bu kanunun Umumi Heyette müzakeresi sırasında Adliye Vekili kanunu takdim ederken şu yolda izahatta bulunmuştur : Biz bilhassa prensiplerden başlayarak kanunu tadil ediyoruz. Noterlik teşkilâtının, yer yüzünde mevcudolanlar mütalâa edilirse, üç safha arz ettiğini görürüz. Birincisi, hususi mal gibi alınıp satılır ve babadan oğula intikal eder. Belçika ve Fransa'da olduğu gibi. İkincisi, muayyen vasfı nefsinde toplıyan herkesin yapabileceği bir iştir. Üçüncüsü de, içinde bulunduğumuz zamanda en ileri bir telâkki sayılmaktadır. Yani noterlik âmme hizmeti gören müesseseler gibi Devlet tarafından kontrol ve murakabe edilen bir müessesedir. Biz de mevcut cereyanlar içinde en iyisi ve ilerisi olduğu için eski kanun yerine üçüncü cereyanı kabul ettik. Görülüyor ki, arkadaşlar noterlik müessesesi doğrudan doğruya bir âmme müessesesi olarak telâkki edilmiş ve bu anlayış ile lâyiha kanuniyet kesbetmiştir.

Bu kanunun müzakeresi sırasında mazbata muharrirliği yapan muhterem zat şu tarzda beyanı mütalâa ediyor : «Bu kanun esasında noterliğin âmme hizmeti görür bir müessese halinde tesis şekli istilzam edilerek bu hedef ve

maksat dairesinde lâyiha tanzim edilmiştir.» Buna munzam olarak yine Adliye Encümenin 10 Haziran 1938 tarihli mazbatasında da, mevzuu münakaşa olan yaş haddine ait kaideler gayet sarîh ve üzerinde tereddüt caiz olmayan bir ifade ile Büyük Millet Meclisine arz edilmiş bulunmaktadır.

Noterlerin yaş tahdidine tâbi olacakları konusunda mutlak surette gösterilmiştir.

Noterliğin de Devlet müesseselerinden bir âmmeme hizmeti olması itibariyle, memurlar gibi yaş tahdidine tâbi olmaları tesbit edilip, bu husus lâyihanın 18 nci maddesinde sarîh olarak yazılmıştır.

Bu mukaddemeden sonra 3456 sayılı Kanunu tadil eden 5928 sayılı bir Kanun ıstar buyurulmuştur. Bu kanun lâyihası hazırlanırken 15 Haziran 1951 tarihli esbabı mucibe mazbatasında yaş tahdidini mevzuu ele alınmak suretiyle vaziyet aynen şöyle tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Bu madde ile noterler yaş tahdidini noktasından, Askerî ve mülki tekaüt Kanunu hükmüne tâbi tutulmuşlardır. Mez-kûr kanun lâğvedilerek yerine Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu kaim olduğundan bizzarure maddede değişiklik yapılmış ve noter ve noter yardımcılarının 65 yaşını ikmal edince yaş tahdidine tâbi tutulacağı ve ay, gün hesabında da Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Bu esbabı mucibeve ilâve olarak Adliye Encümenin 27.XI.1952 tarihli mazbatasında da bu husus aynen şöyle ifade ve arz olunmuştur : «Hükümet esbabı mucibesi aynen kabul edilmiştir.» Ve kanunun tadile mütaallik hükümleri de aynen ve mâruzatın dairesinde Yüksek Heyetinizin kabulüne ıktiran etmiş bulunmaktadır.

Muhterem arkadaşlar, encümen noktai nazara muarız olarak beyanatta bulunan arkadaşlarımız 18 nci madde hükmünün sarîh olduğuna ve bir müphemiyet ifade etmediğine işaret ettiler. Bilhassa Mustafa Zeren arkadaşımızın beyanatından bu hususu daha ziyade öğrenmiş bulunuyoruz.

Arkadaşlar; noterlerin vazife ifası sırasında yaşlarını tashih etmeleri halinde, bu tashih keyfiyetinin; kendilerinin tâbi olduğu tahdidi sin mevzuuna temas edip etmeyeceği ve bu bapta, alınan ilâmın tatbik edilip edilmemesi meselesinin üzerinde durulması lâzımgelir.

Muhterem arkadaşlar; bu hususu arz etmeden evvel, halen müdevvenatımız arasında, mer'i olan Sicilli Nüfus Kanununun 11 nci maddesi hakkında bâzı açıklamalarda bulunmaklığımıza müsaadenizi istirham edeceğim. Sicilli Nüfus Kanununun 11 nci maddesinin fıkrâi mahsusasında şöyle bir hüküm sevk edilmiş bulunmaktadır.

(Kendi sin ve kayıt ve ismini tashih ettirmek isteyen şahsın bu bapta iddiası hüviyet cüzdanının itası tarihinden altı ay müruruna kadar mesmu olup ondan sonra mesmu olmaz. Hüviyet cüzdanının itası esnasında kayıtlara nazaran 18 yaşına dâhil olmamış bulunanların hakkı itirazı dahi 18 yaşına dühullerinden itibaren altı ay müruruna kadar devam eder.)

Görülüyor ki reşidolanların namına doldurulan nüfus hüviyet cüzdanındaki kaydın muhtevasına tearuzu Sicilli Nüfus Kanunu âmir hükmüyle menetmektedir. Cevaz verdiği husus bu şahsın eğer 18 yaşını ikmâl etmemişse onun namına doldurulan nüfus kâğıdının yanlış olması veya bu kayda yapılacak itiraz makbul ve indelmuhakeme mesmu olup karara rapte-dileceğini ifade etmektedir. Şimdi bir noter kalkıyor, Adliye Vekâletinin bir noterlik tesisi üzerine yapmış olduğu ilâna müsteniden Adliye Vekâletine istida vererek, tâyini talebinde bulunuyor. Usulen de bu vazifeye tâyin ve intihabını mümkün kılacak vasıfta olduğunu ifade için ercemei haline ait evrakı da tanzim ederek veriyor. Bu tercemei halde şöyle diyor:

Ben 17 Temmuz 1330 tarihinde Mektebi Harbiyeden mezun oldum. 1336 tarihinde yüzbaşılığa nasp ve terfi edildim... Ve ondan sonra geçirdiği memuriyet hayatına aidolan hususları da tarih sırasıyla zikrederek bu vazifeye tâlibolduğunu bildiriyor. Tercümeihali verenin şu beyanı bilhassa şayanı dikkattir : Kendi ıkrarı, bilkitabe «17 Temmuz 1330» tarihinde (1914) yani Birinci Cihan Harbının ilânından 3 gün sonra Mektebi Harbiyeden neşet ettim, diyor. Bu beyanı nüfus siciline de aynen te-tabuk etmektedir. Şimdi bunun hesabını beraber yapalım : O tarihte Maarif teşkilâtındaki mekteplerin tedris seneleri üzerinde duralım. Malûmunuz olduğu üzere, mektepler iptidai, rüşti, idadi ve âli kısımlara ayrılmıştı ve bu unvanlar altında mektepler faaliyette bulunmakta idi ki, iptidai 4, rüşti 3, iaadi 4, âli asgari 3

sene ki, ceman 14 yıl bir tahsil devresi geçiren bu zatın ifadesine göre bilhesap 6 yaşında iptidai mektebe dühul edip feyiz almıya başlaması iktiza eder. Hal böyle iken bu zat günün birinde ve seneler sonra doğduğum tarih yanlışmış, 1310 olmayıp 1315 olduğundan bu dairede tashih talebinde bulunuyor. Filhakıka asıl tevellüt tarihi ile kayıt tarihi arasında beş sene gibi mühim bir fark kabul edildiği takdirde kendisinin bir yaşında ve hattâ bunu tamamlamadan mektebe başlaması iktiza eder, ki belki o tarihte, belki değil, sureti katiyede o tarihte konuşamıyordu. Melekâtı akliye itibarıyla mektebe gidecek vaziyette bulunmuyordu. Bir yaşındaki sabinin mektebe devamına madeten ve mânen imkân tasavvur edilebilir mi? Elbette edilmez.

ASIM EREN (Niğde) — Kesinleşmiş bir mahkeme kararı vardır. Üzerinde konuşamazsınız.

VACİD ASENA (Devamla) — Şimdi, Asım Eren arkadaşım mahkemenin hükmü vardır diyor. Muhterem arkadaşlar, ben mahkeme hükmünü tahlil etmekten daima içtinabederim. Bu kürsünün bir âdabı vardır. Aynı zamanda bu âdap ihlâl edilirse derhal Riyaset Makamı harekete geçer.

ASIM EREN (Niğde) — Onu sen kendine öğret.

VACİD ASENA (Devamla) — Yüksek Heyetinizin dahi derhal beni ikaz etmesi tabîi bir haldir.

ASIM EREN (Niğde) — Anayasa vardır.

VACİD ASENA (Devamla) — Fakat şurada ben mahkeme kararını tahlil etmiyorum. Ama ben diyorum ki, bu zat bir noter kendi el-yazısı ile resmî kayıtlara müsteniden doğum tarihini bildiriyor. Şu tarihte mektepten neşet ettim, kılıç kuşandım, zâbit oldum diyor.

REİS — Muayyen bir şahsın hukuki durumunu müzakere ediyor değiliz. Gayrişahsi bir tefsir talebidir. Bu itibarla isim zikretmeyiniz.

ADLİYE En. M. M. VACİD ASENA (Devamla) — İsim değil bir misal zikrediyorum. Böyle bir hal karşısında kalan Adliye Vekâleti ne yapabilir diye soruyorum. Bu itibarla arkadaşlarım, mahkeme hükümleri Asım Eren arkadaşımızın ima ettiği gibi benim tarafımdan bir taarruza maruz kalmışsa Emekli Sandığı Kanu-

nu hükümlerini ne yapalım? O kanun diyor ki, 18 yaşından sonra yapılan yaş tashihleri muteber değildir. Mahkeme ilâmına rağmen tashihi kabul etmiyor. Burada mahkeme ilâmına karşı bir taarruz var mıdır? Asla, ancak vâzı kanunun bizzat tesbit ettiği zabitanın tatbikatından başka bir hâl mevcut değildir ve biz de nihayet, kanun hükmünün tatbiki lâzımgelir, diyoruz. Biraz evvel okuduğum 18 nci maddenin tadilini tazammun eden 5928 sayılı Kanun mucip sebepleri aynı ruhun, aynı hükmün derpiş edildiğini beyan ettikten sonra yapılacak muamele sadece kanunun sarîh metnine ittibadan başka bir şey olamaz. Dediler ki, noterlerin yaş tahdidinde ancak 18 nci maddenin son fıkrası hükmü cari-dir ve bu hüküm ay ve günün hesabına müte-dairdir.

Hâdisе böyle değildir, ay ve gün birer cüz'dür, cüzler külle dâhildir, tâbidirler. Bu itibarla mücerret yaş hesabı mevzuunda kanun hükümlerinin bir bütün olarak ele alınması iktiza eder. Bu cümleden olarak 18 nci maddenin matufu Emekli Sandığı Kanununun hâdiseye mevzu teşkil eden 105 nci maddesinin fıkra fıkrata-bik keyfiyeti bahis mevzuu olamaz. Bahis mevzuu madde kül olarak ele alınacak ve verdiği ışık altında mütalâa edilecektir. Mâruzatım arasında ifade ettiğim gibi kanunun hini kabulünde Adliye Vekili ile Mazbata Muharririnin beyanatı ve Adliye Encümeninin tanzim etmiş olduğu mazbata mündericatından da bunu anlıyoruz. Bunların bize verdiği ışıktır ki, bu tefsirin yazılmasına sebep ve saik olmuştur. Bu itibarla arkadaşlar eğer Muhterem Meclisiniz bu tefsir fıkrasının hilâfına bir karar verdiği takdirde bu defa kanunun vaz' etmiş olduğu asıl kaideyi ihlâl tasaddi edecekler çoğalacak ve suimisal olacaktır ve âmme menfaatinin ihlâl edecektir. Niçin ihlâl edecektir? Bir yaş tashihi, bir emeklilik, arz ettiğim gibi bir zâbita işidir. Lâalettayin bir yaş tashihi ile kanunun kapadığı, menettiği hükmü bozmak bir tehlike-dir. Bundan cemiyet mutazarrır olur. Biz bu anlayış altında mazbatayı hazırladık ve Yüksek Heyetinize takdim ettik. Tasvip veya ret yine size teveccüh eden sarîh bir hak ve salâhiyettir.

REİS — 6309 sayılı Maden Kanununa ek Kanuna (311) rey verilmiş, (279) kabul, (27) ret ve (5) müstenkif vardır. Muamele tamamdır. Lâ-yiha kanuniyet kesbetmiştir.

Şimdiye kadar altı arkadaşımız konuşmuş bulunuyor. Müzakerenin kifayetine dair takrirler vardır.

Kifayeti reye koyacak karar nı sabı kalmamış

bulunmaktadır. Bu itibarla 10 Şubat 1960 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikadı kapatıyorum.

Kapanma saati : 17.00

6. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — TAHRİRİ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — *Ankara Mebusu Bülent Ecevit'in, Ürdün'e bir tecavüz vukuunda Türkiye'nin otomatik olarak müdahale edeceğine dair Irak Hariciye Vekili tarafından verilen demeç hakkında ne düşünüldüğüne dair sualine Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun tahriri cevabı (7/835)*

10 . III . 1958

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ürdün'e bir tecavüz vukuunda Türkiye'nin otomatik olarak müdahale edeceğine, Türk Devlet adamlarının da bunu prensip olarak kabul ettiklerine dair Irak Hariciye Vekili Fazıl Cemalî tarafından bir Türk gazetecisine verilen demeç hakkında ne düşünüldüğünü, Türkiye'nin Ürdün için böyle bir taahhüt altına girip girmediğini, girmişse bu taahhüdün hangi anlaşmaya dayandığını Hariciye Vekilinin sözlü olarak cevaplandırması için tavassutunuzu saygılarımla rica ederim.

Ankara Milletvekili
Bülent Ecevit

T. B. M. M.

Umumi Kâtipliği

25 . I . 1960

Kanunlar Müdürlüğü

Çıkan Kâğıt No. 7-835/949

Hariciye Vekâletine

19 . III . 1958 tarih ve 949 sayılı yazımıza ektir :

Ankara Mebusu Bülent Ecevit'in, Ürdün'e bir tecavüz vukuunda Türkiye'nin otomatik olarak müdahale edeceğine dair Irak Hariciye Vekili tarafından verilen demeç hakkında ne düşünüldüğüne dair şifahi suali, cevap günü olan 22 . I . 1960 tarihli 27 nei İnikatta takrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nei maddesinin 1 nei fıkrası gere-

ğince, tahriri cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nei maddesinin 2 nei fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi V.

Türkiye Cumhuriyeti

Hariciye Vekâleti

360.319 - D. II/5 - 12

Ek : 1

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine
Ankara

Mevzu : Ankara Mebusu Bülent Ecevit'in sual takriri Hk.

Ref : Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü ifadesiyle alınan 25 . I . 1960 tarihli ve 7 - 835/949 - 3408 sayılı yazıları karşılığıdır.

Ankara Mebusu Bülent Ecevit tarafından verilen ve Ürdün'e bir tecavüz vukuunda Türkiye'nin otomatik olarak müdahale edeceğine dair Irak Hariciye Vekili Fazıl Cemalî'nin verdiği demeç hakkında ne düşünüldüğüne mütedair sual takririne hazırlanan cevabın ilişikte takdim kılındığını derin saygılarımla arz ederim.

Hariciye Vekili

F. R. Zorlu

Ürdün'e bir tecavüz vukuunda Türkiye'nin otomatik olarak müdahale edeceğine ve Türk Devlet adamlarının da bunu prensip olarak kabul ettiklerine dair Irak Hariciye Vekili Fazıl Cemalî tarafından bir Türk gazetecisine verilen demeç hakkında ne düşünüldüğü mevzuunda Ankara Mebusu Bülent Ecevit tarafından verilen sual takririne cevaptır :

Irak ile Ürdün arasında bir birlik kuruldu-
ğu ve bu vaziyet karşısında, Bağdad Paktı hü-
kümlerinin Ürdün'e de teşmil edilip edilmeye-
ceği meselesinin münakaşa mevzuu olduğu bir
sırada verilmiş bulunan bu sual takrirî ile aynı
mahiyette olmak üzere geçen sene Burdur Me-
busu Âlim Sipahi tarafından verilen bir yazılı
soru önergesi tahrirî olarak cevaplandırılmıştı.

Bülent Ecevit'in takrirî tarihinden beri ce-
reyan eden hâdiseler, meselenin artık tamamıy-
le akademik bir mahiyet iktisabetmesini intac-
etmiş bulunuyor. Bununla beraber, bahis konu-
su sual takririnin cevapsız bırakılmış olmaması
için, Âlim Sipahi'nin önergesine evvelce veri-
len yazılı cevap aşağıda tekrarlanmıştır :

«Malûm olduğu üzere, Irak ile Ürdün ara-
sında 14 Şubat 1958 de Federal bir Birlik ku-
rulduğu zaman, her iki memleketin, birleşme-
den önce mevcut Milletlerarası taahhütlerinde
bir değişiklik olmayacağı tasrih olunmuştu. Bi-
naenaleyh, bu birleşme neticesinde ne Ürdün'ün
Bağdad Paktına ne de Bağdad Paktı âzalarının
Ürdün'e karşı olan mesuliyetlerinde her hangi
bir değişiklik mevzuubahsolamazdı.

Diğer taraftan, Irak Hükümeti, 14 Temmuz
1958 ihtilâlini mütaakıp, Irak - Ürdün Federal
Birliğinden çekilmiş olduğu gibi, 24 Mart 1959
tarihinde Bağdad Paktından da ayrıldığını ilân
etmiştir.

Bu itibarla, şimdi ismi değişmiş ve Merkez
Andlaşması Teşkilâtı ismini almış olan Pakt
âzalarının anılan bu iki memlekete karşı her
hangi bir vecibeleri yoktur.»

2. — *Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın, Jeep
ithaline müsaade edilmemesi sebebine dair sua-
line Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahrirî ce-
vabı (7/796)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki sualimin Maliye Vekili tarafın-
dan yazılı olarak cevaplandırılmasına delâleti-
nizi rica ederim.

26. XII. 1959

Burdur Milletvekili
Fethi Çelikbaş

Vatandaşların meslekî ve şahsî ihtiyaçları
için otomobil ithaline Maliye Vekâletince hu-
susi izin verildiği halde, bilhassa çiftçi ve köy-
lümüzün ihtiyaçlarını karşılamak üzere, cip it-

haline aynı usul dairesinde müsaade edilmeme-
si sebebinin yazılı olarak açıklanmasını rica
ederim.

T. C.

Maliye Vekâleti

4. II. 1960

Hazine Umum Müdürlüğü
Vekâlet Kambiyo Müdürlüğü

Bed. İthâl - İhraç Şb.

Sayı: 583278 - 2/4856

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek
Makamına

13.1.1960 tarih ve 7/796-4136/17892 sa-
yılı yazıları cevabıdır :

Yazıları merbutu Burdur Milletvekili Fethi
Çelikbaş'ın 26. XII. 1959 tarihli sual takri-
rinde; «Vatandaşların meslekî ve şahsî ihtiya-
ları için otomobil ithaline Maliye Vekâletince hu-
susi izin verildiği halde, bilhassa çiftçi ve köy-
lümüzün ihtiyaçlarını karşılamak üzere, jeep it-
haline aynı usul dairesinde müsaade edilmeme-
si sebebinin yazılı olarak açıklanması» istenil-
mektedir.

Yüksek malûmları bulunduğu üzere vatan-
daşlarımızın zat ve aile ihtiyaçları için verilen
ithal müsaadeleri; 18. XII. 1958 tarih ve 10086
sayılı Resmî Gazetede münteşir Türk parası
kıymetini koruma hakkında 14 sayılı Karara
mütaallik 30 sayılı Tebliğ esasları dairesinde
ita olunmaktadır.

Mezkûr tebliğin 1 nci maddesinde; «Türki-
ye'de mukim hakiki ve hükmi şahıslar tarafın-
dan zat ve aile ihtiyaçlarında kullanılmak üze-
re bedelsiz olarak ithali istenilen mal ve eya-
larla otomobil ve benzeri nakil vasıtaları için»
vekâletimizden ithal müsaadesi alınması icabet-
tiği derpiş edilmiş, 4 ncü ve mütaakıp madde-
lerin de hangi esaslar dâhilinde otomobil ve
benzeri nakil vasıtalarına ithal müsaadesi veri-
leceği açıklanmış bulunmaktadır.

30 sayılı tebliğin yukarıda zikredilen mad-
delerinde «otomobil ve benzeri nakil vasıtası»
tâbiri kullanılmak suretiyle her hangi bir yan-
lış anlamaya imkân verilmemesi maksadiyle,
otomobil kavramının genişletilmesi cihetine gi-
dilmiştir.

Bahis mevzuu tebliğde jeep ithalini meneden
veya jeep ithalini hususi bir takyide tâbi kı-
lan her hangi bir hüküm mevcut değildir. Ak-

sine olarak bu tebliğin 11 nci maddesiyle ithal edilecek otomobillerin âzami ağırlıkları takyide tâbi tutularak, lüks addedilen ağır otomobillerin ithaline mâni olunmuştur.

Bu itibarla; Burdur Milletvekili Fethi Çelikbaş'ın, «otomobil ithaline Maliye Vekâletince hususi izin verildiği halde, jeep ithaline aynı usul dairesinde müsaade edilmediği» ne dair iddiası vârit değildir.

Türk parası kıymetini koruma hakkında 14 sayılı Karara mütaallik 30 sayılı tebliğle vaz' edilmiş bulunan esaslara tevafuk edip de ithaline izin verilmeyen bir tek aded jeep mevcut değildir.

Bunun dışında, döviz tahsisi suretiyle yapılan ithalât hakkında da bir nebze izahat vermek faydalı olacaktır.

Bilindiği üzere, kotalar, sıra numaraları altında ve gümrük istatistik târife numaraları tasrih edilerek mal, malzeme veya vasıtaların umumi hüviyetlerini ve her grup için ayrılan döviz miktarlarını gösteren listelerden müteşekkil olup devrevi imalât programlarını göstermektedir.

Bu itibarla, jeep veya şu marka otomobil diye peşin bir tarif yapılamamaktadır. Faraza jepler de diğer binek vasıtaları ve otomobiller gibi 87. 02. 10 târife - istatistik numarasına girmektedir.

Kaldı ki, Türkiye'de bir Jeep Fabrikası kurulmuş bulunmaktadır. Piyasa ihtiyacının karşılanması için muhtelif kotalarda 2 000 aded jeepin imâline kifayet edecek miktarda demonte aksamın ithalini teminen döviz tahsis edilmiş bulunmaktadır.

Bu suretle, memleketin jeep ihtiyacının karşılanması için Hükümetçe gerekli tahsisler yapılmaktadır.

Keyfiyet bilgilerine saygıyla arz olunur.

Maliye Vekili
Hasan Polatkan

3. — *Kars Mebusu Kemal Güven'in, Kağızman ve Tuzluca kazaları sağlık merkezleri inşaatının bir an evvel ikmalî hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahrirî cevabı (7/775)*

17 . XI . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine
Aşağıdaki sorunun Nafia Vekili tarafından

yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Kars Milletvekili
Kemal Güven

Kars vilâyetinin Kağızman ve Tuzluca kazalarında 4 sene evvel inşasına başlanan sağlık merkezlerinin durumuna ait 19 Mart 1958 tarihli yazılı soruma vekâletinizce verilen 14 . IV . 1959 tarihli cevapta :

1. — Tuzluca Sağlık Merkezi ikmal inşaatı 78 459 59 lira ihale bedeli üzerinden mütaahhide 10 . IX . 1957 tarihinde ihale edildiği mukavelesine göre işin 1 . VIII . 1958 tarihinde ikmal edileceği bildirildiği halde bugüne kadar sağlık merkezinin ikmal edilememesi sebebi nedir? İnşaatın bir an evvel ikmalî hususunda vekâletçe ne düşünülmektedir?

2. — 139 480 lira ihale bedelli Kağızman Sağlık Merkezi inşaatının ise mütaahhidin sun'u taksiri dışında bâzı sebeplerden dolayı ikmal edilemediği geçen zaman zarfında fiyatların artması ve mütaahhidin işe devamı maddi takatinin kalmaması dolayısıyla işin tasfiyesi eihetine gidildiği, tasfiye muamelesinin ikmalini mütaakıp işin yeniden eksiltmeye konulmak suretiyle ikmal edileceği sarahaten beyan ve ifade edildiği halde tasfiye muamelesinin ikmal edilmesinden bu yana bir hayli zaman geçmesine rağmen;

a) Sağlık merkezi inşaatının bugüne kadar yeniden ihaleye çıkarılmaması sebebi nedir?

b) Sağlık merkezi ikmal inşaatı önümüzdeki inşaat mevsimine kadar ihaleye çıkarılacak mıdır?

T. C.
Nafia Vekâleti
Hususi Kalem
Sayı : 159

5 . II . 1960

T. B. M. Meclisi Reisliğine
Ankara

4 . I . 1960 gün ve 7/775 - 3781 - 16768 sayılı yazıları karşılığında :

Kars Mebusu Kemal Güven'in, Kağızman, Tuzluca kazaları sağlık merkezleri inşaatı hakkındaki tahrirî sual takririne hazırlanan cava-

bın ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
T. İleri

Kars Mebusu Kemal Güven'in, Kağızman Tuzluca kazaları sağlık merkezleri inşaatı hakkındaki tahrirî sual tahriri aşağıda cevaplandırılmıştır :

1. 78 459,59 lira keşif bedelli Tuzluca Sağlık Merkezi birinci kısım inşaatı, mukavelesine göre 1 . VIII . 1958 tarihinde ikmal edilmesi gerekirken çimento tedariki gecikmesinden dolayı, mukavele müddeti 7 . VII . 1959 tarihine kadar uzatılmıştır.

İşin 22 949,74 liralık kısmını yapan mütaahhit 8 . IX . 1959 günlü dilekçesiyle, fiyatların artması sebebiyle fazla zarara uğrıyacağımı ve işe devam edemeyeceğini bildirmesi üzerine gerekli incelemeler yapılmıştır. Vekiller Heyetinin 16 . VII . 1959 gün ve 7/11884 sayılı Kararnesine uyularak girışilen tasfiye muamelesi ve işin ikmali için gerekli eksiltme evrakının tanzimi tekemmül etmek üzeredir. İkmalinde eksiltmeye çıkarılacaktır.

2. 139 480 lira keşif bedelli Kağızman Sağlık Merkezi birinci kısım inşaatının mukavelesi; 62 748,43 liralık kısmı yapılmış iken, mütaahhidin müracaatı ve Devlet Şûrasından alınan mütalâa üzerine tasfiyeye tâbi tutulmuştur.

Tasfiye hesapları ve işin ikmali için eksiltme evrakının tanzimi bitirilmek üzeredir. İkmalinde bu iş de eksiltmeye çıkarılacaktır.

4. — *Mardin Mebusu Mehmet Kâmil Boran'ın, Başvekâletin ve kendisine bağıl idare ve teşekküllerin Ankara'da kira ile işgal ettikleri bi-*

nalara dair Başvekilden olan sualine Devlet Vekili İzzet Akçal'ın tahrirî cevabı (7/755)

9 . XII . 1959

Öz : Ankara şehrinde kira ile işgal edilen binalar H.

T. B. M. M. Başkanlığına

Başvekâletin ve kendisine bağıl idare ve teşekküllerin Ankara şehrinde kira ile işgal ettikleri binalar ve bunlara verilen yıllık kira bedelleri neden ibarettir?

Yukarda arz edilen hususun Başvekil tarafından yazılı olarak açıklanmasını rica ederim.

Mardin Mebusu
Mehmet Kâmil Boran

T. C.

Devlet Vekâleti
Sayı : 2127

5.II.1960

Özü : Zata mahsustur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine
21 . XII . 1959 tarih ve Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü 7-755 sayılı yazıları karşılığıdır. 4006

Mardin Mebusu Mehmet Kâmil Boran tarafından verilen ve;

«Başvekâletin ve kendisine bağıl idare ve teşekküllerin Ankara şehrinde kira ile işgal ettikleri binalar ve bunlara verilen yıllık kira bedelleri neden ibarettir?» suallerini muhtevi bulunan tahrirî sual tahririnin cevabı ekli cenveldedir.

Yukarda sözü geçen sual tahririne ait işbu cevabın ilgili mebusa tebliğine müsaadelerini arz ederim.

Devlet Vekili
İ. Akçal

Dairesi	Ne için Kiralandığı	Binanın bulunduğu mahal	
Başvekâlet	M. S. Y. K. Genel Sekreterliği	Yenişehir Bayındır sokak No. : 3	25 600
Şûrayı Devlet	Kira ile işgal ettiği bina yoktur.		
İstatistik U. Md. lüğü	U. Müdürlük şubeleri	Gazi Mustafa Kemal bulvarı No. : 111 Anıt Palas	138 000
»	»	Yenişehir Sümer sokak Okşan Apt. 5 - 8 numaralı daireler	16 800
»	»	Necati Bey caddesi Elgün so. Gürocak Apt. 2 nei kat	10 200
»	»	Atatürk bulvarı 84 numaralı Apartmanın zemin katı	7 200
»	»	İstasyon caddesi Sergi Evi binası alt katı	25 080
Diyanet İş. Reisliği	Reislik teşkilâtı	Opera meydanı No. : 75	10 000
Tapu ve Kadastro U. Md.	Umum Müdürlük şubeleri	Ihlamur sokak No. : 5	75 000
»	»	Selânik caddesi No. : 61	13 200
»	»	İnkılâp sokak No. : 15	30 000
»	»	Ayrancı mevkii	36 000
Basın - Yayın U. Md.	Umum Müdürlük teşkilâtı	Yenişehir Akay sokak	86 280
»	»	Anafartalar Hisar Parkı cad. No. : 3	65 000
Evkaf U. Müdürlüğü	Merkez teşkilâtı	Umum Müdürlüğe ait binada oturmaktadır.	
Umumi Mürakabe Heyeti Reisliği	Reislik teşkilâtı	Atatürk bulvarı No. : 287	57 000
			595 360

NOT : Ankara vilâyet teşkilâtı dâhil değildir.

5. — *Maraş Mebusu Hilmi Soydan'ın, Maraş vilâyeti dâhilindeki bâzı köprü ve yolların ne zaman yapılacağına ve Afşin, Elbistan ve Göksun ovalarını sulamak için baraj yapılması hususunda bir plân mevcud olup olmadığına dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı (7/776)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine
Aşağıdaki sorunun Nafia Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Maraş Milletvekili
Hilmi Soydan

1. Afşin kazası hudutları içinde Kabağağaç, Poskof ve Göksun kazası hudutları içinde kömür, Elbistan kazası hudutları içinde Pörnek köprülerine ne zaman başlanıp ne zaman bitirilecektir?

2. Garanti Şirketine ihale edilen Maraş'la Kayseri arasındaki yol inşası ağır gitmektedir, katı olarak ne zaman bitirilecektir?

3. Maraş'la Elbistan arasındaki Kısırk, Kapıdere ile Kumlu arasındaki yollara ne zaman başlanıp ne zaman bitirilecektir?

4. Maraş vilâyeti birbirine ittisal temin eden Afşin, Elbistan, Göksun ovalarını sulayacak olan Hurman, Ceyhan, Göksu, Söğütlü ne-

hirlerinin baraj yapılması hususunda vekâdetçe yapılmış plânları var mıdır? Varsa katî olarak sıra hangi senede gelecektir?

T. C.
Nafia Vekâleti
Hususi Kalem
Sayı: 162
5. II. 1960

Öz: Maraş Mebusu Hilmi Soydan'ın, tahriri sual takriri Hk.

T. B. M. Meclisi Reisliğine
Ankara

4. I. 1960 tarihli ve 3964 - 17283 sayılı yazı karşılığıdır :

Maraş Mebusu Hilmi Soydan tarafından Afşin kazası dâhilinde bâzı yollar ve köprüler ve Afşin, Elbistan ve Göksun ovalarının sulanması hakkında verilen yazılı sual takriri aşağıda cevaplandırılmıştır :

1. Kabağağaç - Poskof, Göksun ve Kömür köprüleri 1960 yılı Devlet yolu emanet köprüler programına alınmıştır. Köprüler büyük olduğu için en az iki yılda tamamlanabilir.

Pörnek Köprüsü; yerinde yapılan etüd neticesinde, derenin kuru olup her mevsim geçit verdiği görüldüğünden, ilk plânda ele alınacak köprüler meyanında mütalâa edilmemektedir.

2. 180 Km. tûldeki Maraş - Göksun - Pınarbaşı yolunda 130 Km. tasviye ve 96 Km. stabilize yapılmış olup, inşaatın yavaş gitmesi bahis konusu değildir.

Mezkûr yolun, bütçe müzakeresinde de arz edildiği üzere, evvelce tesbit edilen programı gereğince 1961 yılı sonunda geçit verecek duruma getirilmesine çalışılmaktadır.

3. Maraş, Elbistan arasındaki Kısık yolu, Devlet yolları şebekesine dâhil olmayıp, mahallî bir orman yoludur. Esasen bu vâdide; Devlet yolu yapılması çok masraflı ve arazi şartları kifayetsiz bulunduğundan, ancak orman mahsulünü kıymetlendirecek orman geçit yolu yapılabilir.

Kapudere ile Kumlu arasında, halihazır programlarımız muvacehesinde bir yol yapılması bahis mevzuu değildir.

Elbistan, Akçadağ yolu ile Malatya mıntakasına ve Göksun yolu ile de Maraş ve Kayseri mıntakalarına bağlanmaktadır.

4. Maraş - Afşin - Elbistan - Göksun ovalarını sulamak için Hurman, Ceyhan, Göksu, Söğütlü nehirlerine yapılacak olan, barajların Ceyhan amenajmanı meyanında istikşafi etüdlere DSİ Umum Müdürlüğü tarafından yapılmış olup halen plânlama çalışmaları devam etmektedir.

Bilginiz saygı ile rica olunur.

Nafia Vekili
T. İleri

6. — *Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Kırıkkale kazasına bağlı Delice nahiyesi yerine Çerikli'nin kaza haline ifrağı hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Dahiliye Vekili Namak Gedik'in tahriri cevabı (7/842)*

18 Ocak 1960

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Dahiliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletinizi saygı ile rica ederim.

Ankara Milletvekili
Mehmet Ali Ceritoğlu

Kırıkkale ilcesine bağlı Delice bucağı 1960 senesinde ilce olacağı karar altına alındığı öğrenilmiş olmakla : Coğrafi vaziyet ve iktisadi münasebet noktai nazarından ve âmme hizmetlerinin vatandaşın ayağına götürülmesi prensibinden hareket edildiği takdirde ve bu bölgede oturan vatandaşların arzu ve temayülleri de dikkate alınmak suretiyle ihdası mukarrer kazanın Çerikli'de kurulmasının daha münasip olup olmayacağı hakkında Vekâlet ne düşünmektedir?

T. C.
Dahiliye Vekâleti
. Vi. İd. G. M.
2. Ş. M.
Sayı 22102/64 : 3
913

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

27 . I . 1960 tarih ve Umumi Kâtipliği Kanunlar Müdürlüğü 7-842/4225-18457 sayılı emirleri karşılığıdır.

Kırıkkale kazasına bağı Delice nahiyesi yerine Çerikli'nin kaza haline ifrağı hususunda ne düşünöldüğüne dair Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu tarafından Yüksek Riyasetinize sunulup, vekâletimize tevdi buyrulan tahrirî sual takririne cevabımı arz ediyorum.

1 . IV . 1960 tarihinde mer'i olmak üzere

7033 sayılı Kanunla kurulan Delice kazası yerine Çerikli'nin kaza haline ifrağı hususunda bir mevzuumuz bulunmamaktadır.

Keyfiyeti saygı ile arz ederim.

8 . II . 1960

Dahiliye Vekili

N. Gedik

İnhisarlar Umum Müdürlüğü mütedavil sermayesinin (750) milyon liraya çıkarılması hakkındaki Kanuna ikinci defa verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Åza adedi	: 610
Rey verenler	: 317
Kabul edenler	: 237
Reddedenler	: 78
Müstenkifler	: 2
Reye iştirak etmeyenler	: 270
Münhal mebusluklar	: 23

[Kabul edenler]

ADİYAMAN

Sait Ağar
Gani Gürsoy
Sırrı Turanlı
Ali Yaşar
AFYON KARAHISAR
Rıza Çerçel
Orhan Kökten
Kemal Özçoban
Necati Topçuoğlu
Orhan Uygun
Murad Ali Üigen

ACRI

Şeref Saraçoğlu
Selim Yatağan

AMASYA

Hâmit Koray
ANTALYA
Kenan Akmanlar
Burhanettin Onat

ARTVIN

Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu
Eyüp Doğan

AYDIN

Hüsamettin Coşkun
Necati Çelim
Namık Gedik
Nail Geveci
Etem Menderes
Cevat Ülkü

BALIKESIR

Vacid Asena
Esat Budakoğlu
Halil İmre
Mücteba İştin

M. Halûk Timurtaş

Sırrı Yırcalı

Sıtkı Yırcalı

BİLECİK

Mehmet Erdem

Şevki Hasırcı

BİNGÖL

Sait Göker

Ekrem Yıldız

BITLİS

Nusrettin Barut

Rifat Bingöl

Selâhattin İnan

BOLU

Zuhuri Danışman

Mithat Dayıoğlu

Mahmut Güçbilmez

İhsan Gülez

Kadir Kocaeli

Nezih Tütüncüoğlu

BURDUR

Behçet Kayaalp

BURSA

Necdet Azak

Agâh Erozan

Salâhaddin Karşacıl

Mazlum Kayalar

Hulûsi Köymen

Halûk Şaman

Nurullah İhsan Tolon

ÇANAKKALE

Nureddin Fuad Alp-
kartal

Ahmet Hamdi Sezen

Servet Sezgin

Nahit Ural

Fatin Rüştü Zorlu

ÇORUM

Sedat Baran

Ali Dedekargınoğlu

Kemal Erdem

Yakup Gürsel

Fevzi Hacırecepoğlu

Cevat Köstekçi

Hüseyin Ortakçioğlu

Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ

Baha Akşit

Ali Çobanoğlu

İsmail Hadımlıoğlu

A. Hamdi Sancar

Refet Tavashoğlu

DIYARBAKIR

Fikri Arıç

Sezai Demiray

Nuri Onur

Hâmid Zülfü Tigrel

Halil Turgut

Mehmed Hüsrev Ünal

EDİRNE

Rükneddin Nasuhioğlu

Mükerrem Sarol

ERZİNCAN

Naci Yıldırım

ERZURUM

Osman Alihocacıl

Şevki Erker

Mehmet Eyüboğlu

Münip Özer

ESKİŞEHİR

Hamit Dedelek

Hasan Polatkan

Hicri Sezen

GAZİANTEB

Ekrem Cenani

İhsan Daı

Bahadır Dülger

Samih İnal

Süleyman Kuranel

Ali Ocak

Nedim Ökmen

Cevdet San

Ali Şahin

GİRESUN

Sadık Altınca

Hamdi Bozbağ

Ali Naci Duyduk

Hayrettin Erkmen

Mustafa Hemiş

Tahsin İnanç

Doğan Köymen

Mazhar Şener

İÇEL

Hüseyin Fırat

Sami Gökna

Yakup Karabulut

Refik Koraltan

Hidayet Sinanoğlu

Niyazi Soydan

İSPARTA

Tevfik Tığlı

İSTANBUL

Nazmi Ataç

Arslan Nihad Bekdik

Selim Erengil

Ayşe Günel

Rüştü Güneri

Enver Kaya

Mucip Kemalyeri
Lûtfi Kırdar
İbrahim Sevel
Necîâ Tekinel
Fahrettin Ulaş
Nuri Yamut
Tahsin Yazıcı

İZMİR

Sebati Acun
Danyal Akbel
Abdullah Aker
Enver Dünder Başar
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu
Sadık Giz
Necdet İncekara
Osman Kapani
Ekmel Kavur
İlhan Sipahioğlu
Vamık Tayşi
Fevzi Uçaner
Ahmet Ünal

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Basri Aktaş
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Şükrü Esen
Ali Gözlük
Münif İslâmoğlu
Hadi Tan

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Kâmil Gündes
Servet Hacıpaşaoğlu
Osman Kavuncu

Ali Rıza Kılıçkale
Fahri Köşkeroğlu
Hakkı Kurmel

KIRKLARELİ

Mehmet Ali Ceylân
Avni Sakman

KİRŞEHİR

Osman Canatan
KOCAELİ

Dursun Erol

KONYA

A. Fahri Ağaoğlu
İshak Avni Akdağ
Mustafa Bağrıaçık
Osman Bibioğlu
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınc
Hulki Âmil Keymen
Tarık Kozbek
Halil Özyörük
Ömer Şeker
Nafiz Tahralı

KÜTAHYA

Mehmet Diler
S. Sururi Nasuhoğlu
Kemal Özer
Emin Topaler

MALATYA

Ahmet Fırat

MANİSA

Sezai Akdağ
Âtîf Akın
Selim Akış
Nafiz Körez

Muzaffer Kurbanoğlu
Sudi Mihçioğlu
Orhan Ocakoğlu
Cevdet Özgirgin
İhsan Yalkın

MARDİN

Mehmet Kâmil Boran
MUĞLA

Turhan Akarca
Nuri Özsan

Turgut Topaloğlu

NEVŞEHİR

Necmeddin Önder
Zihni Üner

NİĞDE

Medeni Berk

RİZE

Hüseyin Agun
İzzet Akçal
Osman Kavrakoğlu
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil
Muzaffer Önal

SAKARYA

Tacettin Barış
Hamdi Başak
Selâmi Dinçer
Nusret Kirişcioğlu

SAMSUN

Ekrem Anıt
Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Asaf Saraçoğlu
Hamdi Tekay

Nüzhet Ulusoy

SİİRD

Mehmet Daim Süalp
SİNOB

Ömer Özen

Hamdi Özkan

Mahmut Pınar

TOKAD

Keramettin Gençler
TRABZON

Halûk Çulha
Mahmut Goloğlu
Fikri Karanis
Selâhattin Karayavuz
O. Nuri Lermioğlu
Salih Zeki Ramoğlu
Pertev Sanaç
İsmail Şener
M. Reşit Tarakçioğlu

VAN

Tevfik Doğuşiker

YOZGAD

Mahmut Ataman
Âtîf Berderlioğlu
Sefer Eronat
Numan Kurban
Fuat Nizamoglu
Nazım Tanıl

ZONGULDAK

Abdullah Akın
Sebati Ataman
Cemal Zühtü Aysan
Tahir Öktem
Mustafa Saraç
Necati Tanyolaç
Hulûsi Timur
Hüseyin Ulus

[Reddedenler]

ADANA

Hamza Eroğlu
Kasım Gülek
Saim Karaömerlioğlu
Kemal Sarıbrahimoğlu
Rıza Tekeli

ANKARA

İsmail Rüştü Aksal
Osman Alışiroğlu
Fuat Börekçi

Mehmet Ali Ceritoğlu

Avni Doğan
Übeyde Elli
İbrahim İmirzahoğlu
İsmail İnan
İlyas Seçkin
Hasan Tez
Ahmet Üstün

BURDUR

Fethi Çelikbaş

ÇANKIRI

Dursun Akçaoğlu
Naşit Fırat

ELAZIĞ

Fahri Karakaya
Hürrem Müftügil
Nâzım Öztürk

ERZİNCAN

Rauf Bayındır
Cemal Işık

GÜMÜŞANE

Necati Alp
Necmettin Coşar
Sabahattin Kadirbey-
oğlu
Avni Karaman
Hüsrev Polat
Nihat Sarginalp
HATAY
İhsan Ada

Ahsen Aral
KARS
Fevzi Aktaş
Hasan Erdoğan
Mehmet Hazer
İbrahim Us

KIRŞEHİR
Fazıl Yalçın
MALATYA
Nurettin Akyurt
Kâmil Sürenkök
Mehmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

Vahap Dizdaroğlu
Şevket Dursun
Halim Kermooğlu
Hasan Reşit Tankut

NİĞDE
Asım Eren
Rifat Gürsoy
Vedat Mengi
Şefik Refik Soyer

ORDU
Münir Ekşi
Ferda Güley
Arif Hikmet Onat
Muammer Tekin
Hüsrev Yürür

SİVAS
Halim Ateşalp
Rahmi Çeltekli
Nüzhet Çubukçu
Hasan Değer
Necati İlder
Edip İmer
Kâmil Kırıkoğlu
Şinasi Moran
Nazmi Yaraş
Ahmet Yılmaz
TOKAD
Sıtkı Eken
Dâniş Yurdakul
URFA
Atalay Akan

M. Yaşar Alhas
Aziz Gökkan
Abdullah Köksel
Abdurrahman Odabaşı

UŞAK
Adnan Çalıkoğlu
Avni Ural

VAN
Abdülvahap Altınkaynak
Sait Erdiñ

ZONGULDAK
Necati Diken
Avni Yurdabayrak

[Müstenkifler]

ADANA
Hamdi Öner

MARAŞ
Nusret Durakbaşı

[Reye iştirak etmiyenler]

ADANA
Nevzat Arman
Suphi Baykam
Kâzım Bozdoğan
Mehmet Geçioğlu
Ahmet Karamüftüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ali Mentesoğlu
M. Yılmaz Mete
Kemal Satır
Turgut Yeğenağa
ADİYAMAN
Şefik San
AFYON KARAHİSAR
Arif Demirer
Mustafa Öztürk
Osman Talu
Gazi Yiğitbaşı
AGRI
Kasım Küfrevi
Halis Öztürk
Celâl Yardımcı
AMASYA
Faruk Çöl
Kemal Eren

Nazifi Şerif Nabel
İsmet Olgaç
Hüseyin Özbay
ANKARA
Muammer Akpınar
Hüseyin Balık
Hıfzı Oğuz Bekata
Nuri Ciritioğlu
Recep Dengin
Bülent Ecevit
Halil Sezai Erkut
İbrahim Saffet Onay
Selim Soley
Mustafa Yeşil
ANTALYA
Mehmet Ak
Sadık Erdem
Attilâ Konuk
Adnan Selekler
İbrahim Subaşı
Ahmet Tokuş
Yaşar Yazıcı
ARTVİN
Yaşar Gümüşel
AYDIN
Fethi Batur

Nihat İyriboz (İ.)
Piraye Levent
Ekrem Torunlu
BALIKESİR
Muzaffer Emiroğlu
Mekki Said Esen
Ali İleri
Arif Kalıpsızoğlu
Ahmet Kocabıyıkıoğlu
Faik Ocak
Fuat Onat
Muharrem Tunçay
BİLECİK
Ertuğrul Çolak
Yümnü Üresin (İ.)
BİNGÖL
Mustafa Nuri Okcuoğlu
BOLU
Reşat Akşemsettinioğlu
Servet Bilir
BURDUR
Osman Eroğlu
Âlim Sipahi
BURSA
Hüseyin Bayrı
Müfit Erkuyumcu

Sadettin Karacabey
Recep Kırım
Yekta Teksell
Hilâl Ülman
Kenan Yılmaz
ÇANAKKALE
Halim Alyot
Emin Kalafat
Nuri Togay
ÇANKIRI
Ferhan Arkan
A. Kemal Barlas
Kâmil Tabak
Ethem Yalçınalp
ÇORUM
M. Kemal Biberoğlu
Hamdi Bulgurlu
DENİZLİ
Turan Bahadır
Ali Rıza Karaca
Mehmet Karasan
DIYARBAKIR
Tahsin Cahit Çubukçu
Kâmil Tayşi (İ.)
Hüseyin Ülkü

EDİRNE

Rasih Gürkan
Nurettin Manyas
Sabahattin Parsoy

ELAZIĞ

Mustafa Altındoğan
Celâl Dora
İsmail Hakkı Talay

ERZİNCAN

Nusret Safa Coşkun
Âdil Sağiroğlu
Hüseyin Şahin

ERZURUM

Rıfıkı Salim Burçak
Sabri Erduman
Abdülkadir Eryurt
Melik Fırat
Sait Kantarel
Hasan Numanoğlu
Fethullah Taşkesenli-
oğlu
Rıza Topcuoğlu
Mustafa Zeren

ESKİŞEHİR

Halil Akkurt
Muhtar Başkurt
Mustafa Çürük
Abidin Potuoğlu

GAZİANTEP

Salâhattin Ünlü

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven

HATAY

Rifat Bahadır
İzzettin Cilli
Ali Şelhum Devrim
(İ).

Ahmet Sırrı Hocoğlu
Hasan İkiz
İnayet Mursaloğlu
Ömer Fevzi Reşa

İÇEL

Rüştü Çetin
Mehmet Dölek
İbrahim Gürgen

İSPARTA

Said Bilgiç
Kemal Demiralay
Ali Lâtifaoğlu
Hamdi Ongun

İSTANBUL

İsak Altabev
Celâl Bayar (Reisicum-
hur)

Ali Fuad Cebesoy
Faruk Nafiz Çamlıbel
Sedat Çetintaş

Muhlis Erdener
Hüsamettin Giray
Mehmet Gürpınar

M. Faruk Gürtunca
Aleksandros Hacıpulos
Ali Harputlu

Hâdi Hüsman (V.)
Nizamettin Kırşan
Adnan Menderes (Baş-
vekil)

Nihat Halûk Pepeyi
Mithat Perin
Celâl Ramazanoğlu

Yusuf Salman
Mıgırdıç Şellefyan
Zakar Tarver

Nazlı Tlabar
Hristaki Yoannidis
Necmi Nuri Yücel
Mahmut Yüksel

İZMİR

Selâhattin Akçiçek
Perihan Arıburun
Necdet Davran
Selim Ragıp Emeç (İ.)

Rauf Onursal
Nuriye Pınar
Kemal Serdaroğlu
Behçet Uz

KARS

Sırrı Atalay
Şamsettin Ataman (İ.)
Turgut Göle
Kemal Güven

Rasim İlker
Behram Öcal
Osman Yeltekin
Ali Yeniaras

KASTAMONU

Hilmi Dura
KAYSERİ
Ömer Başgemez
Ebubekir Develioğlu

İbrahim Kirazoğlu
Durdu Turan

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
Dündar Tekand
Hüsni Yaman

KIRŞEHİR

Osman Bölükbaşı
Hayri Çopuroğlu
KOCAELİ

Ömer Cebeci
Cemal Tüzün
Nüzhet Unat
Sadettin Yalım

KONYA

Hamdi Ragıp Atademir
Ali Saim Kaymak
Ahmet Koyuncu
Himmet Ölçmen
Mustafa Runyun
Sabahattin Sayın
Sami Soylu

KÜTAHYA

İbrahim Germeyanoğlu
Ahmet İhsan Gürsoy
İrfan Haznedar

MALATYA

Mehmet Delikaya
İsmet İnönü
Mehmet Kartal
Tevfik Ünsalan
MANİSA

Samet Ağaoglu
Nebil Sadi Altuğ
Hikmet Bayur
Şemi Ergin (V.)
Cemil Şener

MARAS

Kemal Aksüyek
Kemali Bayazıt
Hasan Fehmi Evliya
Halil Gürün
Hilmi Soydan
Emin Soysal
Mehmet Şişman
Abdullah Yayıoğlu

MARDİN

Selim Telliagaoglu
Aziz Uras

MUĞLA

Burhan Belge
Zeyyat Mandalıncı
Sadi Pekin

MUŞ

Şemsi Ağaoglu
Şefik Çağlayan
Zeki Dede
Giyasettin Emre

NEVŞEHİR

Hasan Hayati Ülkün
Münib Hayri Urgüblü
NİGDE

Ali Gürün
İsmail Güven

ORDU

Eşref Ayhan
Şevket Köksal
Zeki Kumrulu
Kahraman Sağra
Atif Topaloğlu

SAKARYA

Nüzhet Akın (İ. Â.)
Hamza Osman Erkan
Baha Hun
Rifat Kadızade

SAMSUN

Naci Berkman
Necmettin Doğuyıldız
Abdullah Keleşoğlu

Fikri Şen
Ferid Tüzel
Şükrü Uluçay

SİİRD

Suat Bedük
Baki Erden
Veysi Oran
Fikri Şendur

SİNOB

Nusret Kuruoğlu
Muharrem Tansel
SİVAS

Turhan Feyzioğlu
Ahmet Kangal
Yalçın Kocabay
Cemil Özcan
Süleyman Özsever

TEKİRDAĞ

Nurettin Aknoz (İ.)
Ali Çakır

Zeki Erataman
Hasan Gürkan
İsmail Özdoğuran
Ahmet Paker
TOKAD
Faruk Ayanoglu
Ahmet İspirli
Şahap Kitapçı
Mustafa Lâtifoğlu

Reşit Önder
Bekir Şeyhoğlu
Rıza Ulusoy
TRABZON
Sabri Dilek
Hasan Polat
Osman Turan
TUNCELİ
Hızır Aydın

Arslan Bora
Fethi Ülkü
URFA
Osman Ağan
İ. Etem Karakapıcı
E. Mahmut Karakurt
Ömer Yüksel
UŞAK
Ali Rıza Akbıykoğlu

Rıza Salıcı
VAN
Ferid Melen
YOZGAD
Talât Alpay
Ö. Lûtfi Erzurumluoğlu
ZONGULDAK
Suat Başol
Ali Kaya

[Münhal mebusluklar]

Ankara	6	Edirne	1	Kırklareli	1	Sinob	1
Artvin	1	Eskişehir	1	Kocaeli	1	Van	1
Aydın	1	İstanbul	2	Konya	1	Yozgad	1
Bursa	1	Kastamonu	1	Kütahya	1		—
Denizli	1			Muğla	1		23

Inhisarlar Umum Müdürlüğünce yaptırılacak tütün bakım ve işleme evleri için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkındaki 5113 sayılı Kanunun 6476 sayılı Kanunla muaddel birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanuna 2 nci defa verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	610
Rey verenler	: 318
Kabul edenler	: 257
Reddedenler	: 58
Müstenkifler	: 3
Reye iştirak etmeyenler	: 269
Münhal mebusluklar	: 23

[Kabul edenler]

ADIYAMAN
Sait Açar
Gani Gürsoy
Sırrı Turanlı
Ali Yaşar
AFYON KARAHİSAR
Rıza Çerçel
Arif Demirer
Orhan Kökten
Kemal Özçoban
Mustafa Öztürk
Necati Topcuoğlu
Murad Âli Ülgen
AĞRI
Halis Öztürk
Şeref Saraçoğlu
Selim Yatağan
AMASYA
Hâmit Koray
Nazifi Şerif Nabel
ANTALYA
Attilâ Konuk
Burhanettin Onat
ARTVİN
Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu
Eyüp Doğan
AYDIN
Fethi Batur
Hüsamettin Coşkun
Necati Çelim
Namık Gedik
Nail Geveci
Etem Menderes
Cevat Ülkü

BALIKESİR
Vacid Asena
Esat Budakoğlu
Halil İmre
Mücteba İştin
M. Halûk Timurtaş
Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı
BİLECİK
Mehmet Erdem
Şevki Hasırcı
Yümnü Üresin
BİNGÖL
Sait Göker
Ekrem Yıldız
BITLİS
Nusrettin Barut
Rifat Bingöl
Selâhattin İnan
BOLU
Zuhuri Danışman
Mithat Dayıoğlu
Mahmut Güçbilmez
İhsan Gülez
Kadir Kocaali
Nezih Tütüncüoğlu
BURDUR
Behçet Kayaalp
BURSA
Needet Azak
Agâh Erozan
Salâhaddin Karacagil
Mazlum Kayalar
Hulûsi Köymen
Halûk Şaman

Nurullah İhsan Tolon
Hilâl Ülman
ÇANAKKALE
Nureddin Fuad Alp-
kartal
Ahmet Hamdi Sezen
Nahit Ural
Fatma Rüştü Zorlu
ÇORUM
Sedat Baran
Ali Dedekargınoğlu
Kemal Erdem
Yakup Gürsel
Fevzi Hasırcıoğlu
Cevat Köstekçi
Hüseyin Ortakçioğlu
Kemâl Terzioğlu
DENİZLİ
Baha Akşit
Ali Çobanoğlu
İsmail Hadımlıoğlu
A. Hamdi Sancar
Refet Tavashoğlu
DIYARBAKIR
Fikri Arıç
Sezai Demiray
Nuri Onur
Halil Turgut
Mehmed Hüsrev Ünal
EDİRNE
Rükneddin Nasuhioğlu
Mükerrem Sarol
ERZURUM
Osman Alihocagil
Rıfık Salim Burçak

Şevki Erker
Mehmet Eyüboğlu
Münip Özer
Mustafa Zeren
ESKİŞEHİR
Hamit Dedelek
Hasan Polatkan
Hicri Sezen
GAZİANTEP
Ekrem Cenani
İhsan Daî
Bahadır Dülger
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Ali Ocak
Nedim Ökmen
Cevdet San
Ali Şahin
GİRESUN
Sadık Altıncan
Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Hayrettin Erkmen
Mustafa Hemiş
Tahsin İnanç
Doğan Köymen
Mazhar Şener
HAKKÂRİ
Übeydullah Seven
İÇEL
Mehmet Dölek
Hüseyin Fırat
Sami Gökner
Refik Koraltan

Hidayet Sinanoğlu
Niyazi Soydan

İSPARTA

Tevfik Tıǵlı
İSTANBUL

Nazmi Ataç
Arslan Nihad Bekdik
Ali Fuad Cebesoy
Faruk Nafiz Çamlıbel
Sedat Çetintaş
Muhlis Erdener
Selim Erengil
Hüsamettin Giray
Ayşe Günel
Rüştü Güneri
Hâdi Hüsman
Enver Kaya
Mucip Kemalyeri
Lûtfi Kırdar
Nihat Halûk Pepeyi
Neclâ Tekinel
Nazlı Tıabar
Fahrettin Ulaş
Nuri Yamut
Tahsin Yazıcı
Hristaki Yoannidis

İZMİR

Sebati Acun
Danyal Akbel
Abdullah Aker
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu
Sadık Giz
Neddet İncekara
Osman Kapani
Ekmel Kavur
İlhan Sipahioğlu
Vamık Tayşı
Fevzi Uçaner
Ahmet Ünal

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Basri Aktaş
Nâzım Batur

Süleyman Çağlar
Şükrü Esen
Ali Gözlük
Münif İslâmoğlu
Hadi Tan

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Kâmil Gündeş
Servet Hacıpaşaoğlu
Osman Kavuncu
İbrahim Kirazoğlu
Ali Rıza Kılıçkale
Fahri Köşkeroğlu
Hakkı Kurmel

KIRKLARELİ

Mehmet Ali Ceylân
Ayni Sakman

KİRŞEHİR

Osman Canatan
KOCAELİ

Dursun Erol

KONYA

A. Fahri Ağaoğlu
İshak Avni Akdağ
Mustafa Bağrıaçık
Osman Bibioğlu
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınç
Hulki Âmil Keymen
Tarık Kozbek
Halil Özyörük
Sabahattin Sayın
Ömer Şeker
Nafiz Tahralı

KÜTAHYA

Mehmet Diler
Kemal Özer

Emin Topaler

MALATYA

Ahmet Fırat
Mehmet Zeki Tulunay

MANİSA

Samet Ağaoğlu
Sezai Akdağ
Âtîf Akın
Selim Akiş
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoğlu
Sudi Mihçioğlu
Orhan Ocakoğlu
Cevdet Özgirgin

MARDİN

Mehmet Kâmil Boran
Halim Kermooğlu

MUĞLA

Turhan Akarea
Nuri Özsan
Turgut Topaloğlu

NEVŞEHİR

Necmeddin Önder
Zihni Üner

NİĞDE

Medeni Berk
Ali Gürün

RİZE

Hüseyin Agun
İzzet Akçal
Osman Kavrakoğlu
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil
Muzaffer Önal

SAKARYA

Tacettin Barış
Hamdi Başak
Selâmi Dinger
Nusret Kirişçioğlu

SAMSUN

Ekrem Anıt
Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Asaf Saraçoğlu

Hamdi Tekay

Ferid Tüzel

Nüzhet Ulusoy

SİİRD

Mehmet Daim Süalp

SİNOB

Ömer Özen

Hamdi Özkan

Mahmut Pınar

SİVAS

Halim Ateşalp

TOKAD

Keramettin Gençler

Ahmet İspirli

TRABZON

Halûk Çulha

Mahmut Goloğlu

Fikri Karanis

Selâhattin Karayavuz

Osman Nuri Lermioğlu

Salih Zeki Ramoğlu

Pertev Sanaç

İsmail Şener

Mustafa Reşit Tarakçioğlu

VAN

Abdülvehap Altınkaynak

Tevfik Doğuşiker

YOZGAD

Mahmut Ataman

Âtîf Benderlioğlu

Sefer Eronat

Numan Kurban

Fuat Nizamoğlu

Nazım Tamıl

ZONGULDAK

Abdullah Akın

Sebati Ataman

Cemal Zühtü Aysan

Tahir Öktem

Necati Tanvolac

Hulûsi Timur

Hüseyin Ulus

[Reddedenler]

ADANA
Hamza Eroğlu
Saim Karaömerlioğlu
Kemal Sariibrahimoğlu
Rıza Tekeli
ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Osman Alişiroğlu
Fuat Börekçi
Mehmet Ali Ceritoğlu
Übeyde Elli
İbrahim İmirzahoğlu
İsmail İnan
İlyas Seçkin
Hasan Tez
Ahmet Üstün
BURDUR
Fethi Çelikbaş
ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu

Naşit Fırat
ELAZIĞ
Fahri Karakaya
Hürrem Müftüoğü
Nâzım Öztürk
ERZİNCAN
Rauf Bayındır
Cemal Işık
GÜMÜŞANE
Necati Alp
Necmettin Coşar
Sabahattin Kadirbeyoğlu
Avni Karaman
Hüsrev Polat
Nihat Sargınalp
HATAY
İhsan Ada
Ahsen Aral
KARS
Mehmet Hazer

KIRŞEHİR
Fazıl Yalçın
MALATYA
Nurettin Akyurt
Nüvit Yetkin
MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Vahap Dizdaroğlu
Şevket Dursun
Hasan Reşit Tankut
NİĞDE
Rifat Gürsoy
Vedat Mengi
Şefik Refik Soyer
ORDU
Ferda Güley
Arif Hikmet Onat
Hüsrev Yürür

SİVAS
Hasan Değer
Necati İlter
Edip İmer
Ahmet Kangal
Kâmil Kırıkoğlu
Şinasi Moran
Nazmi Yaraş
TOKAD
Sitki Eken
Dâniş Yurdakul
UŞAK
Adnan Çalıkoğlu
Avni Ural
VAN
Sait Erdinç
ZONGULDAK
Necati Diken
Avni Yurdabayrak

[Müstenkifler]

ADANA
Hamdi Öner

MARAŞ
Nusret Durakbaşı

NİĞDE
Asım Eren

[Reye iştirak etmiyenler]

ADANA
Nevzat Arman
Suphi Baykam
Kâzım Bozdoğan
Mehmet Geçioğlu
Kasım Gülek
Ahmet Karamüftüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ali Menteoğlu
M. Yılmaz Mete
Kemal Satır
Turgut Yeğenağa
ADIYAMAN
Şefik San
AFYON KARAHİSAR
Osman Talu
Orhan Uygun
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI
Kasım Küfrevi
Celâl Yardımcı
AMASYA
Faruk Çöl
Kemal Eren
İsmet Olgaç
Hüseyin Özbay
ANKARA
Muammer Akpınar
Hüseyin Balık
Hıfzı Oğuz Bekata
Nuri Ciritoğlu
Recep Dengin
Avni Doğan
Bülent Ecevit
Halil Sezai Erkut
İbrahim Saffet Omay
Selim Soley
Mustafa Yeşil

ANTALYA
Mehmet Ak
Kenan Akmanlar
Sadık Erdem
Adnan Selekler
İbrahim Subaşı
Ahmet Tokuş
Yaşar Yazıcı
ARTVİN
Yaşar Gümüşel
AYDIN
Nihat İyriboz (İ.)
Piraye Levent
Ekrem Torunlu
BALIKESİR
Muzaffer Emiroğlu
Mekki Said Esen
Ali İleri
Arif Kalıpsızoğlu
Ahmet Kocabıyıkoğlu

Faik Ocak
Fuat Onat
Muharrem Tunçay
BİLECİK
Ertuğrul Çolak
BİNGÖL
Mustafa Nuri Okcuoğlu
BOLU
Reşat Akşemsettinioğlu
Servet Bilir
BURDUR
Osman Eroğlu
Âlim Sipahi
BURSA
Hüseyin Bayrı
Müfit Erkuyumen
Sadettin Karacabey
Recep Kırım
Yekta Teksel

Kenan Yılmaz
ÇANAKKALE
 Halim Alyot
 Emin Kalafat
 Servet Sezgin
 Nuri Togay
ÇANKIRI
 Ferhan Arkan
 A. Kemal Barlas
 Kâmil Tabak
 Ethem Yalçınalp
ÇORUM
 M. Kemal Biberoglu
 Hamdi Bulgurlu
DENİZLİ
 Turan Bahadır
 Ali Rıza Karaca
 Mehmet Karasan
DIYARBAKIR
 Tahsin Cahit Çubukçu
 Kâmil Tayşi (İ.)
 Hâmid Zülfü Tigrel
 Hüseyin Ülkü
EDİRNE
 Rasih Gürkan
 Nurettin Manyas
 Sabahattin Parsoy
ELAZIĞ
 Mustafa Altınoğan
 Celâl Dora
 İsmail Hakkı Talay
ERZINCAN
 Nusret Safa Coşkun
 Âdil Sağıroğlu
 Hüseyin Şahin
 Naci Yıldırım
ERZURUM
 Sabri Erduman
 Abdülkadir Eryurt
 Melik Fırat
 Sait Kantarel
 Hasan Numanoğlu
 Fethullah Taşkesenli-
 oğlu
 Rıza Topcuoğlu
ESKİŞEHİR
 Halil Akkurt
 Muhtar Başkurt
 Mustafa Çürük
 Abidin Potuoğlu

GAZİANTEP
 Salâhattin Ünlü
HATAY
 Rifat Bahadır
 İzzettin Çilli
 Ali Şelhum Devrim (İ.)
 Ahmet Sırrı Hocaoğlu
 Hasan İkiz
 İlayet Mursaloğlu
 Ömer Fevzi Reşa
İÇEL
 Rüştü Çetin
 İbrahim Gürgen
 Yakup Karabulut
İSPARTA
 Said Bilgiç
 Kemal Demiralay
 Ali Lâtifaoğlu
 Hamdi Ongun
İSTANBUL
 İsak Altabev
 Celâl Bayar (Reisicum-
 hur)
 Mehmet Gürpınar
 M. Faruk Gürtunca
 Aleksandros Hacopulos
 Ali Harputlu
 Nizamettin Kırşan
 Adnan Menderes (Baş-
 Vekil)
 Mithat Perin
 Celâl Ramazanoğlu
 Yusuf Salman
 İbrahim Sevel
 Mıgırdiç Şellefyan
 Zakar Tarver
 Necmi Nuri Yücel
 Mahmut Yüksel
İZMİR
 Selâhattin Akçiçek
 Perihan Arıburun
 Enver Dündar Başar
 Necdet Davran
 Selim Ragıp Emeç (İ.)
 Rauf Onursal
 Nuriye Pınar
 Kemal Serdaroğlu
 Behçet Üz

KARS
 Fevzi Aktaş
 Sırrı Atalay
 Şemsettin Ataman (İ.)
 Turgut Göle
 Kemal Güven
 Rasim İlker
 Behram Ocal
 İbrahim Us
 Osman Yeltekin
 Ali Yeniaras
KASTAMONU
 Hilmi Dura
KAYSERİ
 Ömer Başegmez
 Ebubekir Develioğlu
 Durdu Turan
KIRKLARELİ
 Şefik Bakay
 Dündar Tekand
 Hüsnü Yaman
KIRŞEHİR
 Osman Bölükbaşı
 Hayri Çöpuroğlu
KOCAELİ
 Ömer Cebeci
 Cemal Tüzün
 Nüzhet Unat
 Sadettin Yalım
KONYA
 Hamdi Ragıp Atademir
 Ali Saim Kaymak
 Ahmet Koyuncu
 Himmət Ölçmen
 Mustafa Runyun
 Sami Soylu
KÜTAHYA
 İbrahim Germeyanoğlu
 Ahmet İhsan Gürsoy
 İrfan Haznedar
 S. Sururi Nasuhoğlu
MALATYA
 Mehmet Delikaya
 İsmet İnönü
 Mehmet Kartal
 Kâmil Sürenkök
 Tevfik Ünsalan
MANİSA
 Nebil Sadi Altuğ
 Hikmet Bayur

Şemi Ergin (V.)
 Cemil Şener
 İhsan Yalkın
MARAŞ
 Kemal Aksüyek
 Kemali Bayazıt
 Hasan Fehmi Evliya
 Halil Gürün
 Hilmi Soydan
 Emin Soysal
 Mehmet Şişman
 Abdullah Yaycıoğlu
MARDİN
 Selim Telliğaoğlu
 Aziz Uras
MUĞLA
 Burhan Belge
 Zeyyat Mandalinci
 Sadi Pekin
MUŞ
 Şemsi Ağaoglu
 Şefik Çağlayan
 Zeki Dede
 Gıyasettin Emre
NEVŞEHİR
 Hasan Hayati Ülkün
 Münib Havri Ürgüblü
NİĞDE
 İsmail Güven
ORDU
 Eşref Ayhan
 Münir Eksi
 Şevket Köksal
 Zeki Kumrulu
 Kahraman Sağra
 Muammer Tekin
 Atıf Topaioğlu
SAKARYA
 Nüzhet Akın (İ. A.)
 Hamza Osman Erkan
 Baha Hun
 Rifat Kadızade
SAMSUN
 Naci Berkman
 Necmettin Doğuyıldız
 Abdullah Keleşoğlu
 Fikri Şen
 Şükrü Uluçay

SİİRD

Suat Bedük
Baki Erden
Veysi Oran
Fikri Şendur

SİNOB

Nusret Kuruoğlu
Muharrem Tansel

SİVAS

Rahmi Çeltekli
Nüzhet Çubukçu
Turhan Feyzioğlu
Yalçın Kocabay
Cemil Özcan
Süleyman Özsever (İ.)
Ahmet Yılmaz

TEKİRDAĞ

Nurettin Aknoz (İ.)
Ali Çakır
Zeki Erataman
Hasan Gürkan
İsmail Özdoğuran
Ahmet Paker

TOKAD

Faruk Ayanoğlu
Şahap Kitapçı
Mustafa Lâtifoğlu
Reşit Önder
Bekir Şeyhoğlu
Rıza Ulusoy

TRABZON

Sabri Dilek

Hasan Polat
Osman Turan

TUNCELİ

Hızır Aydın
Arslan Bora
Fethi Ülkü

URFA

Osman Ağan
Atalay Akan
M. Yaşar Alhas
Aziz Gökkan
İbrahim Etem Karakapıcı
Esat Mahmut Karakurt
Abdullah Köksel

Abdurrahm Odabaşı
Ömer Yüksel

UŞAK

Ali Rıza Akbıykoğlu
Rıza Salıcı

VAN

Ferid Melen

YOZGAD

Talât Alpay
Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu

ZONGULDAK

Suat Başol
Ali Kaya
Mustafa Saraç

[Münhal mebusluklar]

Ankara	6	Denizli	1	Kırklareli	1	Sinob	1
Artvin	1	Edirne	1	Kocaeli	1	Van	1
Aydın	1	Eskişehir	1	Konya	1	Yozgad	1
Bursa	1	İstanbul	2	Kütahya	1		--
		Kastamonu	1	Muğla	1		23

6309 sayılı Maden Kanununa Ek Kanuna ikinci defa verilen reylerin neticesi :

(Kanun kabul edilmiştir.)

Åza adedi	: 610
Rey verenler	: 311
Kabul edenler	: 279
Reddedenler	: 27
Müstenkifler	: 5
Reye iştirak etmeyenler	: 276
Münhal mebusluklar	: 23

[Kabul edenler]

ADANA
Kasım Gülek
ADİYAMAN
Sait Ağar
Gani Gürsoy
Ali Yaşar
AFYON KARAHİSAR
Rıza Çerçel
Arif Demirer
Orhan Kökten
Kemal Özçoban
Osman Talu
Necati Topunoğlu
Murad Ali Ülgen
AĞRI
Kasım Küfrevi
Şeref Saraçoğlu
Celâl Yardımcı
Selim Yatağan
AMASYA
Hâmit Koray
Nazifi Şerif Nabel
ANKARA
Übeyde Elli
ANTALYA
Kenan Akmanlar
Burhanettin Onat
Yaşar Yazıcı
ARTVİN
Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu
Eyüp Doğan
Yaşar Gümüşel
AYDIN
Fethi Batur
Hüsametdin Coşkun
Necati Çelim

Namık Gedik
Nail Geveci
Etem Menderes
Cevat Ülkü
BALIKESİR
Vacid Asena
Esat Budakoğlu
Halil İmre
Mücteba İştin
M. Halûk Timurtas
Sırrı Yırcalı
Sitki Yırcalı
BİLECİK
Mehmet Erdem
Şevki Hasırcı
BİNGÖL
Sait Göker
Ekrem Yıldız
BİTLİS
Nusrettin Barut
Rifat Bingöl
Selâhattin İnan
BOLU
Zuhuri Danışman
Mithat Dayıoğlu
Mahmut Güçbilmez
İhsan Gülez
Kadir Kocaeli
Nezih Tütüncüoğlu
BURDUR
Fethi Çelikbaş
Behçet Kayaalp
BURSA
Necdet Azak
Agâh Erozan
Salâhaddin Karacagil

Mazlum Kayalar
Hulûsi Köymen
Halûk Şaman
Nurullah İhsan Tolon
Hilâl Ülman
ÇANAKKALE
Nureddin Fuad Alp-
kartal
Ahmet Hamdi Sezen
Nahit Ural
Fatin Rüştü Zorlu
ÇORUM
Sedat Baran
Ali Dedekargınoğlu
Kemal Erdem
Yakup Gürsel
Fevzi Hacırecepoglu
Cevat Köstekçi
Kemâl Terzioğlu
DENİZLİ
Baha Akşit
Ali Çobanoğlu
İsmail Hadımlıoğlu
A. Hamdi Sancar
Refet Tavashoğlu
DIYARBAKIR
Fikri Arıç
Sezai Demiray
Nuri Onur
Halil Turgut
Mehmed Hüsrev Ünal
EDİRNE
Rükneddin Nasuhioğlu
Mükerrem Sarol
ELAZIĞ
Fahri Karakaya
Hürrem Müftügil

ERZİNCAN
Rauf Bayındır
ERZURUM
Osman Alihocagil
Rıfki Salim Burçak
Şevki Erker
Mehmet Eyüboğlu
Münip Özer
Fethullah Taşkesenli-
oğlu
Mustafa Zeren
ESKİŞEHİR
Hamit Dedelek
Hasan Polatkan
Hicri Sezen
GAZİANTEP
Ekrem Cenani
İhsan Dağ
Bahadır Dülger
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Ali Ocak
Nedim Ökmen
Cevdet San
Ali Şahin
GİRESUN
Sadık Altıncaan
Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Hayrettin Erkmen
Mustafa Hemiş
Tahsin İnanç
Doğan Köymen
Mazhar Şener
GÜMÜŞANE
Necmettin Coşar

Sabahattin Kadirbeyoğlu

Avni Karaman

İÇEL

Mehmet Dölek
Hüseyin Fırat

Sami Göknaş
Refik Koraltan
Hidayet Sinanoğlu
Niyazi Soydan

ISPARTA

Said Bilgiç
Tevfik Tığlı

İSTANBUL

Arslan Nihad Bekdik
Selim Erengil
Ayşe Günel
Rüştü Güneri
Enver Kaya
Mucip Kemalyeri
Lütfi Kırdar
Nihat Halûk Pepeyi
Neelâ Tekinel
Fahrettin Ulaş
Tahsin Yazıcı

İZMİR

Sebati Acun
Danyal Akbel
Abdullah Aker
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu
Sadık Giz
Needet İncekara
Osman Kapani
Ekmelel Kavur
İlhan Sipahioğlu
Vamık Tayşi
Fevzi Ucaner
Ahmet Ünal

KARS

Fevzi Aktaş
Hasan Erdoğan

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Nâzım Batur
Şükrü Eşer
Ali Gözllük
Münif İslâmoğlu
İladi Tan

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Kâmil Gündes
Servet Hacıpaşaoğlu
Osman Kavuncu
İbrahim Kirazoğlu
Ali Rıza Kılıçkale
Fahri Köşkeroglu
İlakkı Kurmel

KIRKLARELİ

Mehmet Ali Ceylân
Avni Sakman

KIRŞEHİR

Osman Canatan
KOCAELİ

Dursun Erol

KONYA

Abdürrahman Fabri
Ağaoğlu
İshak Avni Akdağ
Mustafa Bağrıaçık
Osman Bibioğlu
Remzi Birand
Sıtkı Salim Bureak
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınc
Hilki Âmil Keymen
Tark Kozbek

Sabahattin Sayın
Ömer Şeker

Nafiz Tahralı
KÜTAHYA

Mehmet Diler
S. Sürri Nasuhoğlu
Kemal Özer
Emin Topaler

MALATYA

Kâmil Sürenkök
Mehmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin

MANİSA

Sezai Akdağ
Âtîf Akın
Selim Akış
Şemi Ergin
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoglu
Sudi Mıhçıoğlu
Orhan Ocakoğlu

Cevdet Özgürçin

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan
Mehmet Kâmil Boran
Hasan Reşit Tankut
MUĞLA

Turhan Akarca
Nuri Özsan

Turgut Topaloğlu
NEVŞEHİR

Necmeddin Önder
Zihni Üner

NİĞDE

Medeni Berk
Rifat Gürsoy
Ali Gürün
Şefik Refik Soyer

ORDU

Arif Hikmet Onat
Hüsrev Yürür

RİZE

Hüseyin Agun
İzzet Akçal
Osman Kavrakoglu
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil
Muzaffer Önal

SAKARYA

Nüzhet Akın
Tacetin Barış
Hamdi Başak
Selâmi Dincer
Nusret Kiriscioglu

SAMSUN

Ekrem Anıt
Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Ömer Gürış
Tevfik İleri
Asaf Saracoğlu
Hamdi Tekay
Ferid Tüzsel
Şükrü Ülucay
Nüzhet Ulusov

SİİRD

Baki Erden
Mehmet Daim Süalp
Fikri Şendur

SİNOB

Ömer Özen

Hamdi Özkan

Mahmut Pınar

SİVAS

Halim Ateşalp
Nüzhet Çubukçu
Hasan Değer

Edip İmer
Ahmet Kangal
Kâmil Kırıkoglu

Şinasi Moran
Nazmi Yaraş

Ahmet Yılmaz
TOKAD

Keramettin Gençler
Dâniş Yurdakul

TRABZON

Halûk Çulha
Mahmut Goloğlu
Fikri Karanış
Selâhattin Karayavuz
Salih Zeki Ramoğlu
Pertev Sanaç
İsmail Şener

URFA

Atalay Akan
M. Yaşar Alhas
Abdullah Köksel
Abdurrahman Odabaşı

UŞAK

Adnan Çalıkoğlu
Avni Ural

VAN

Tevfik Doğuşşker
YOZGAD

Mahmut Ataman
Âtîf Benderlioglu
Sefer Eronat
Numan Kurban
Fuad Nizamoglu
Nazım Tanıl

ZONGULDAK

Abdullah Akın
Sebati Ataman
Cemal Zühtü Aysan
Tahir Öktem
Mustafa Saraç
Necati Tanyolac
Hulâsi Timur
Hüseyin Ulus

[Reddedenler]

ADANA Hamza Eroğlu Saim Karaömerlioğlu Kemal Sarıbrahimoğlu	Ahmet Üstün ÇANKIRI Dursun Akçaoğlu Naşit Fırat ELAZIĞ Nâzım Öztürk ERZİNCAN Cemal Işık GÜMÜŞANE Necati Alp	HATAY Ahsen Aral MALATYA Nurettin Akyurt Ahmet Fırat MARDİN Vahap Dizdaroğlu Şevket Dursun NİĞDE Asım Eren	Vedat Mengi ORDU Ferda Güley TOKAD Sitki Eken VAN Sait Erding ZONGULDAK Necati Diken Avni Yurdabayrak
---	--	---	--

[Müstenkifler]

ADANA Hamdi Öner GÜMÜŞANE Nihat Sargımalp	HATAY Ihsan Ada MARAŞ Nusret Durakbaşı	VAN Abdülvahap Altınkaynak
--	---	--------------------------------------

[Reye iştirak etmeyenler]

ADANA Nevzat Arman Suphi Baykam Kâzım Bozdoğan Mehmet Geçiöğlu Ahmet Karamüftüoğlu Melih Kemal Küçüktepepinar Ali Menteoğlu M. Yılmaz Mete Kemal Satır Rıza Tekeli Turgut Yeğenağa	ANKARA Muammer Akpınar İsmail Rüştü Aksal Hüseyn Balık Hıfzı Oğuz Bekata Mehmet Ali Ceritoğlu Nuri Ciritöğlu Recep Dengin Avni Doğan Bülent Ecevit Halil Sezai Erkut İbrahim Saffet Omay Selim Soley Mustafa Yeşil	Mekki Said Esen Ali İleri Arif Kalıpsızoğlu Ahmet Kocabıyıköğlu Faik Ocak Fuat Onat Muharrem Tunçay BİLECİK Ertuğrul Çolak Yümnü Üresin (İ.) BİNGÖL Mustafa Nuri Okçuöğlu BOLU Reşat Akşemsettinöğlu Servet Bilir BURDUR Osman Eroğlu Âlim Sipahi BURSA Hüseyn Bayrı Müfit Erkuymen Sadettin Karacabey Recep Kırım Yekta Teksel Kenan Yılmaz ÇANAKKALE Halim Alyot	Emin Kalafat Servet Sezgin Nuri Togay ÇANKIRI Ferhan Arkan A. Kemal Barlas Kâmil Tabak Ethem Yalçınalp ÇORUM M. Kemal Biberöğlu Hamdi Bulgurlu Hüseyn Ortakcioğlu DENİZLİ Turan Bahadır Ali Rıza Karaca Mehmet Karasan DIYARBAKIR Tahsin Cahit Çubukçu Kâmil Tayşı (İ.) Hâmid Zülfü Tıgrel Hüseyn Ülkü EDİRNE Rasih Gürkan Nurettin Manyas Sabahattin Parsoy
ADİYAMAN Şefik San Sırrı Turanlı AFYON KARAHİSAR Mustafa Öztürk Orhan Uygun Gazi Yiğitbaşı AGRI Halis Öztürk AMASYA Faruk Çöl Kemal Eren İsmet Olgaç Hüseyn Özbay	ANTALYA Mehmet Ak Sadık Erdem Attilâ Konuk Adnan Selekler İbrahim Subaşı Ahmet Tokuş AYDIN Nihat İyriboz (İ.) Piraye Levent Ekrem Torunlu BALIKESİR Muzaffer Emiroğlu		

ELAZIG

Mustafa Altınoğan
Celâl Dora
İsmail Hakkı Talay

ERZİNCAN

Nusret Safa Coşkun
Âdil Sağıroğlu
Hüseyin Şahin
Naci Yıldırım

ERZURUM

Sabri Erduman
Abdülkadir Eryurt
Melik Fırat
Sait Kantarel
Hasan Numanoğlu
Rıza Topenoğlu

ESKİŞEHİR

Halil Akkurt
Muhtar Başkurt
Mustafa Çürük
Abidin Potuoğlu

GAZİANTEP

Salâhattin Ünlü

GÜMÜŞANE

Hüsrev Polat

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven

HATAY

Rifat Bahadır
İzzettin Cilli
Ali Şelhum Devr'm (İ)
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
Hasan İkiz

İmyet Mursaloğlu
Ömer Fevzi Reşa

İÇEL

Rüştü Çetin
İbrahim Gürgen
Yakup Karabulut

İSPARTA

Kemal Demiralay
Ali Lâtıfaoğlu
Hamdi Ongun

İSTANBUL

İsak Altabev
Nazmi Ataç
Celâl Bayar (Reisicum-
hur)
Ali Fuad Cebesoy
Faruk Nafiz Çamlıbel

Sedat Çetintaş
Muhlis Erdener
Hüsamettin Giray
Mehmet Gürpınar
M. Faruk Gürtunca
Aleksandros Hacıpulos
Ali Harputlu
Hâdi Hüsman
Nizamettin Kırşan
Adnan Menderes (Baş
vekil)

Mithat Perin
Celâl Ramazanoğlu
Yusuf Salman
İbrahim Sevel
Mıgırdıç Şellefyan
Zakar Tarver
Nazlı Tıbar
Nuri Yamut
Hristaki Yoannidis
Neemi Nuri Yücel
Mahmut Yüksel

İZMİR

Selâhattin Akçiçek
Perihan Arıburun
Enver Dünder Başar
Neadet Davran
Selim Ragıp Emeç (İ.)
Rauf Onursal
Nuriye Pınar
Kemal Serdaroğlu
Behçet Uz

KARS

Sırrı Atalay
Şemsettin Ataman (İ.)
Turgut Göle
Kemal Güven
Mehmet Hazer
Rasim İlker
Behram Öcal
İbrahim Us
Osman Yeltekin
Ali Yeniaras

KASTAMONU

Basri Aktaş
Süleyman Çağlar
İlmi Dura

KAYSERİ

Ömer Başeğmez

Ebubekir Develioğlu
Durdu Turan

KIRKLARELİ

Şefik Bakay *
Dünder Tekand
İlüsünü Yaman

KIRŞEHİR

Osman Bölükbaşı
Hayri Çopuroğlu
Fazıl Yalçın

KOCAELİ

Ömer Cebeci
Cemal Tüzün
Nüzhet Unat
Sadettin Yalın

KONYA

Hamdi Ragıp Atademir
Ali Saim Kaymak
Ahmet Koyuncu
Himmat Ölçmen
Halil Özyörük
Mustafa Runyun
Sami Soylu

KÜTAHYA

İbrahim Germeyanoğlu
Ahmet İhsan Gürsoy
İrfan Haznedar

MALATYA

Mehmet Delikaya
İsmet İnönü
Mehmet Kartal
Tevfik Ünsalan

MANISA

Samet Ağaoğlu
Nobil Sadi Altuğ
Hikmet Bayur
Cemil Sener
İhsan Yalın

MARAŞ

Kemal Aksüyek
Kemali Bayazıt
Hasan Fehmi Evliya
Halil Gürün
İlmi Soydan

Emin Soysal
Mehmet Şisman
Abdullah Yaveroğlu

MARDİN

Halim Kermooğlu
Selim Telliagağlu

Aziz Uras

MUĞLA

Burhan Belge
Zeyyat Mandalıncı
Sadi Pekin

MUŞ

Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
Zeki Dede
Giyasettin Emre

NEVŞEHİR

Hasan Hayati Ülkün
Münib Hayri Ürgüblü
NİGDE

İsmail Güven

ORDU

Eşref Ayhan
Münir Ekşi
Şevket Köksal
Zeki Kumrulu
Kahraman Sağra
Muammer Tekin
Atif Topaloğlu

SAKARYA

Hamza Osman Erkan
Baha Hun
Rifat Kadızade

SAMSUN

Naci Berkman
Necmettin Doğuyıldızı
Abdullah Keleşoğlu
Fikri Şen

SİİRT

Suat Bedük
Veysi Oran

SİNOB

Nusret Fırnoğlu
Muharrem Tansel

SİVAS

Rahmi Çeltikli
Turhan Feyzioğlu
Necati İter
Yalçın Kocabay
Cemil Özcan
Süleyman Özsever (İ.)

TEKİRDAĞ

Nurettin Aknoz (İ.)
Ali Çakır
Zeki Erataman

Hasan Gürkan
İsmail Özdoğuran
Ahmet Pakar
TOKAD
Faruk Ayanoglu
Ahmet İspirli
Şahap Kitapçı
Mustafa Lâtifoğlu
Reşit Önder
Bekir Şeyhoğlu

Rıza Ulusoy
TRABZON
Sabri Dilek
O. Nuri Lermioğlu
Hasan Polat
M. Reşit Tarakçıoğlu
Osman Turan
TUNCELİ
Hızır Aydın
Arslan Bora

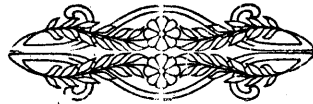
Fethi Ülkü
URFA
Osman Ağan
Aziz Gökkan
İ. Etem Karakapıcı
E. Mahmut Karakurt
Ömer Yüksel
UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoglu

Rıza Salıcı
VAN
Ferid Melen
YOZGAD
Talât Alpay
Ö. Lûtfi Erzurumluoğlu
ZONGULDAK
Suat Başol
Ali Kaya

[Münhal mebusluklar]

Ankara	6	Edirne	1	Kocaeli	1	Sinob	1
Artvin	1	Eskişehir	1	Konya	1	Van	1
Aydın	1	İstanbul	2	Kütahya	1	Yozgad	1
Bursa	1	Kastamonu	1	Muğla	1		—
Denizli	1	Kırklareli	1				23

Noter Kanununun 5928 sayılı Kanunla muaddel 18 nci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/471)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 76 - 62/1665

20 . VII . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Noterlerin yaş haddinin tâyininde 18 yaşından sonra yapılan yaş tashihlerinin nazarı itibara alınıp alınmaması bakımından 3456 sayılı Noter Kanununun 5928 sayılı Kanunla muaddel 18 nci maddesinin tefsiri hakkındaki Adliye Vekâletinin 15 . VII . 1959 tarihli ve 12535 sayılı yazısının sureti ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin ifasına müsaadelerinizi saygılarımla arz ve rica ederim.

Başvekil

A. Menderes

Adliye Vekâletinin 15 . VII . 1959 tarihli ve Hukuk İş. U. Md. 12535 sayılı Yazısı suretidir.

Yüksek Başvekâlete

3456 sayılı Kanunun 5928 sayılı Kanunla muaddel 18 nci maddesinde: «Noter ve noter yardımcıları 65 yaşını ikmal edince yaş tahdidine tâbi tutulurlar. Ay ve gün hesabında Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun hükümleri uygulanır» denilmektedir.

18 nci maddenin tadilinden evvelki metninde «Noterler yaş tahdidi noktasından Askerî ve Mülki Tekâüt Kanunu hükümlerine tâbidirler» denilmekte idi. 1683 sayılı Askerî ve Mülki Tekâüt Kanununun 3 ncu maddesinde 65 yaş haddi konulduktan sonra, 65 nci maddesinde de (Tekâüt hakkı başladığı tarihten itibaren bütümlü mülki ve askerî memur ve zabıtların ve maaş bağlandıktan sonra yetimlerin yaptıkları yaş tashihleri tekaüt ve yetim muamelelerine müessir olmaz) diye yazılı bulunmakta ve noterlerin yaş tahdidi muameleleri bu hükümler dairesinde yürütülmekte idi. 1683 sayılı Kanun 1949 da 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile ilga edildikten sonra Noterlik Kanununun 18 nci maddesinin de değiştirilmesi zarureti hâsıl olmuş ve 1952 tarihinde 5928 sayılı Kanunla tadil edilerek yukarıda mâruz şekli almıştır. Tadil lâyihasının esbabı mucibesinde aynen: (Bu madde ile noterler yaş tahdidi noktasından Askerî ve Mülki Tekâüt Kanunu hükümlerine tâbi tutulmuşlardır. Mezkûr kanun lâğvedilerek yerine Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu kaim olduğundan bizzarure maddede değişiklik yapılmış ve noter ve noter yardımcılarının 65 yaşını ikmal edince yaş tahdidine tâbi tutulacağı ve ay ve gün hesabında Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir) denilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 105 nci maddesinde, iştirakçi ve tevdiatçıların 18 yaşındaki doğum tarihlerinin esas olarak alınacağı, bu yaştan sonra yapılan yaş düzelt-

melerinin nazarı itibara alınmıyacağı ve son fıkrasında ise, doğum tarihlerinde ay gösterilmemişse o yılın Temmuz ayının birinci günü, ay yazılı gün gösterilmemişse o ayın birinci günü doğum günü olarak sayılacağı beyan edilmektedir.

Her ne kadar Noterlik Kanununun 18 nci maddesinin tadilden sonra aldığı yeni şekilden, noterlerin 65 yaşını doldurduklarında yaş tahdidine tâbi olacakları ve Emekli Sandığı Kanununa yapılan atfın yaş tahdidine değil, ay ve gün hesabına muzaf olduğu ve binaenaleyh noterliğe intisabeden bir kimsenin nüfus kaydında vâkı düzeltmelerin yaş tahdidinde nazara alınması icabedeceği gibi bir mâna istihracı düşünülebilirse de; bu düşünce, yukarda arz edildiği üzere vâzı kanunun istihdaf ettiği maksada muvafık olmadığı gibi, Emekli Sandığı Kanununun 105 nci maddesinin bir küllolarak tatbiki iktiza ettiği ve maddenin parçalanarak muhtelif fıkralarının muhtelif maksatlara göre tefsir ve tatbikinin caiz olamayacağı bakımından da mesnetten mahrum bulunmaktadır. Kaldı ki, ay ve günü hesaplarken, yılın dahi bu hesabın zımında mündemicolarak mütalâası gerektiği, kanunun hem metnine ve hem de maksat ve sebebi sevkine uygun düşeceği tabiidir.

Diğer taraftan noterler Memur Statüsüne dâhil olmamakla beraber yaş haddine tâbi bulunmaları kanunen kabul edilmiş olmasına göre memur gibi âmme hizmeti gören bu meslek müntesiplerinin yaş haddinin tâyininde Emekli Sandığı Kanununun koyduğu usul ve esastan ayrılmaya işin mahiyeti icabı bir sebep ve zaruret görülmemektedir.

Bununla beraber tatbikatta vâkı tereddütlerin giderilmesi ve noterlerin yaş tahdidi hususunda, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun umumi hükümlerine uygun yeknesak bir muamele tesisi maksadiyle Noterlik Kanununun biraz müphemiyet arz eden 18 nci maddesinin tefsiri cihetine gidilmesinin muvafık olacağı düşünülmektedir.

Gereğinin takdir ve ifasına müsaadeleri saygı ile arz olunur.

Adliye Vekili
Esat Budakoğlu

T. B. M. M.
Adliye Encümeni
Esas No. 3/471
Karar No. 25

29 . I . 1960

Yüksek Reisliğe

Noterlerin yaş haddinin tâyininde, 18 yaşından sonra yapılan yaş tashihlerinin dikkat nazarına alınıp alınmaması bakımından 3456 sayılı Noterlik Kanununun 5928 sayılı Kanun ile muaddel 18 nci maddesinin tefsiri Adliye Vekâletinin işarına atfen Başvekâletin 20 . VII. 1959 tarih ve 76/62 - 1665 sayılı tahrirâtı ile istenilmesi üzerine keyfiyet görüşülüp düşünüldü :

1. 3456 sayılı Noterlik kanunu lâyihasının Adliye Encümeni ile Meclis Umumi Heyetinde tetkik ve müzakeresi sırasında ; noterlerin, kendilerine teffiz kılınan hizmetlerin mahiyet ve şümülü itibariyle halkın güvenini haiz olmaları lâzımgeleceği mütalâa edilerek noterliklerin âmme hizmeti ifa eden müesseselerden sayılması prensibolarak kabule iktiran ve kanuniyet kesbetmiştir ki, hedef ve maksada uygun surette, noterlerin deruhde edecekleri vazifenin ehemmiyeti ile mütenasip evsaf ve şeraiti haiz ve bu meyanda memurlar gibi yaş tahdidine tâbi bulunmaları hususu da bilhassa iltizam olunmuştur.

Serd olunan esaslara mütenazır olarak noterler, vazifenin tevcih ve ifası sadedinde muayyen kayıt ve şartlara tâbi tutulmuşlardır. Başlıcaları şunlardır :

a) Asgari dört sene müddetle hâkimlik veya Cumhuriyet müddeiumumiliği, avukatlık veya hukuk fakültesi hukuk grubu profesörlüğü yahut doçentliği yapmış olmak,

b) Cezai veya inzibati bir karar neticesinde hâkim veya memur olmak ehliyetini kaybetmemiş bulunmak,

c) Kaza mercilerinin vereceği işler ile ilim ve hayır müesseseleri reis ve âzâlıkları müstesna olmak üzere hiçbir hizmet veya vazife ifa etmemek.

2. Kezalik, noterlerin tâyin ve nakilleri, umumiyetle teftiş ve murakabeleri, işten el çektilirmeleri, inzibati cezalara (İhtar, tevbih, muvakkat veya müebbet meslekten çıkarma)

çarpıtılmaları ve bu cezaların mahiyetine göre sebk eden itirazların Hâkimler Kanununa göre müteşekkil inzibat meclisi tarafından tetkik ve karara bağlanması gibi hususlarda noterliklerin âmme müesseseleri meyanında bulduklarını bâriz bir şekilde göstermektedir.

3. Yukarıki bentlerde tesbit olunan esaslar göz önüne alınmak suretiyle ve birgüna tereddüdü ve istibahı mucibolmaması için noterler hakkında yaş tahdidine mütedair bulunan mevzuatın tatbik olunacağı 3456 sayılı Kanunun esbabı mucibe mazbatasında sarahaten zikredilmiş ve mevzua mümas 18 nci madde bu görüşten mülhem olarak Mülki ve askerî tekaüt Kanunu hükümlerine atıf suretiyle tertip ve tahrir kılınmıştır.

Ancak; Askerî ve mülki tekaüt Kanunu ilga edilerek yerine Emekli Sandığı Kanunu ikame olduğundan Noterlik Kanununun zikri geçen 18 nci maddesinin 5928 sayılı Kanun ile hinitadilinde yalnız ibarede değişiklikler yapılmış, prensip sarih olarak ipka ve muhafaza edilmiştir. Bu cümleden olarak muaddel Kanunun :

(Bu madde ile noterler yaş tahdidi noktasından Askerî ve mülki tekaüt Kanununa tâbi tutulmuşlardır. Mezkûr kanun lâğvedilerek yerine Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu kaim olduğundan bizzârure maddede değişiklik yapılmış ve noter ve noter yardımcılarının 65 yaşını ikmal edince yaş tahdidine tâbi tutulacağı ve ay gün hesabında Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerinin uygulanacağı) tarzında yazılı mucip sebep dahi izah ve tasvir olunan vaziyeti teyit, mülga ve cari hükümler arasında ahenk ve irtibat tesis etmekte bulunmuştur.

Netice :

Her hangi bir yaş tahdidi muamelesinde evveleminde yaşın tesbit edilmesi muktazi olup ay ve günün hesabı yaşın tâyininde mündemiç bulunmaktadır. Kaldı ki, mevzuun ayrı ayrı

hükümlere tâbi tutulmasının teevizi kabil değildir. Aksi halde, kanunların bünyelerinde ana prensip ve zabıta olarak müesses bulunar hükümlerin, kanun vâzının maksat ve iradesi haricinde tefrik ve tecezzi ettirilmesi gibi teşevvüş ve ittiratsızlıkların hudus ve husulüne inkân verileceği bir emri bedihidir. Binaenaleyh, 3456 sayılı Noterlik Kanununun 5928 sayılı Kanun ile muaddel 18 nci maddesi hükümlerinin sureti umumiyede Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine şâmil ve sâri bulunduğu eihetle tefsire mahal olmadığına karar verildi.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Riyaset Makamına sunulur.

Adliye Encümeni

Reisi

Aydın

C. Ülkü

M. Muharriri

Balıkesir

V. Asena

Kâtip

Manisa

Â. Akın

Adıyaman

S. Turanlı

İmzada bulunamadı

Denizli

I. Hadımlıoğlu

İstanbul

N. Tekinel

İmzada bulunamadı

İzmir

E. Kavur

İzmir

N. Davran

Konya

H. Özyörük

Maraş

H. F. Evliya

Mardin

M. A. Arıkan

Yozgad

S. Eronat

Kars

O. Yeltekin